

B932

Pakolaisten tukena
-infoillan kuulumiset s. 10

Mariaaninen pyhiinvaellus
Stella Marikseen s. 12

Kasvata iloiten
- Yhdeksän askelta s. 14

**Paavi Franciscuksen
puhe YK:n yleis-
kokouksessa s. 6**

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 10 • 9.10.2015

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Nuorille • På svenska • In English • Ohjelmat

Pääkirjoitus

Silmät kiinni?

Jos ja kun avaamme silmämme ja sydämemme sille, mitä ympärillämme tapahtuu, emme voi kuin ihmetellä. Eri kriisipesäkkeissä ihmisiä tapetaan, pakolaisaallot kasvavat; talouskriisin ratkaisuyritykset ja niiden vastustaminen jakaa ihmisiä ennennäkemättömän nopealla tavalla; politiikassa kuljetaan kriisistä toiseen; media on yhä pinnallisempaa; tieto on niin hajallaan, ettei totuutta enää löydä juuri mistään. Elämä on kaoottista. Parempi olisi sulkea silmät.

Joskus aina väitetään, että kristityt, ja heistä varsinkin luostareissa elävät munkit ja nunnat, pakenevat todellisuutta kirkkojensa ja luostariensa muurien suojaan. Ei tarvitse välittää maailman menosta, siellä olemme turvassa, voimme sulkea silmämme levollisin mielin.

Ihan niin yksinkertaista se ei ole.

Totta tuossa väitteessä on se, että on parempi ammentaa elämänsisältöä Kristuksen Jeesuksen ilosanomasta, kirkon hengellisestä ohjauksesta ja sakramenttien välittämästä armosta kuin kaikesta siitä julmuudesta, epäoikeudenmukaisuudesta ja pahasta, jota uutiset maailmasta ovat pullollaan.

Mutta silmien sulkeminen ei loppujen lopuksi auta ketään, mikään ei oikeasti parane sen avulla. Meidän ja kaikkien hyvän tahdon ihmisten on tehtävä jotakin. Meidän on vaikutettava asioihin ei vain siellä, missä ongelmia on, vaan myös siellä, missä niistä päätetään, niin että samat virheet eivät toistuisi enää tulevaisuudessa.

Luostareiden nunnat ja munkit rukoilevat, ja se rukous kuuluu kauas, se panee liikkeelle hiljaisen hyväntekijöiden armeijan. Aktiiviset sääntökuntasisaret ja -veljet käärivät hihansa ja ovat kärsivien rinnalla, niin myös monet maallikot. He tekevät tätä työtä pyyteettä, ilman merkittävää rahallista korvausta. Varmaankin juuri siksi heidän työhönsä ei juuri missään kiinnitetä huomiota. Rakkaudella ei tunnetusti ole samaa arvoa kuin rahalla. Onneksi se on paljon kestävämpää.

Maailman uutisten aiheuttaman epämukavuuden pitäisi saada ihmiset ymmärtämään, että tarvitaan muutosta, kääntymystä. Suurin osa näyttää ymmärtävän muutoksen tarpeen, mutta kuinka moni on todella valmis toteuttamaan sellaisen omassa elämässään? Silmät kiinni sitä ei voi kuitenkaan tehdä; se on mahdollista ja turvallista vain, kun pitää silmät auki ja kohdistaa ne Kristukseen.

M. Tervaportti

Ajankohtaista

Pohjoismaiden piispojen paimenkirje käynnissä olevasta pakolaistilanteesta

"Minä olin koditon ja te otitte minut luoksenne" (Matt. 25:35). Nämä Jeesuksen sanat ovat tänään ajankohdaisempia kuin koskaan. Enemmän ihmisiä kuin kertaakaan toisen maailmansodan jälkeen pakenee tällä hetkellä vainoja, sota ja terroria. Ihmiset vieraista maista – Syyriasta, Irakista, Eritreasta ja Somaliasta – vaeltavat maihimme etsiessään turvaa, rauhaa ja sellaista paikkaa, jossa he voisivat elää turvallisesti. Monet poliitikoistamme etsivät mahdollisuuksia auttaa näitä ihmisiä ja jakaa pakolaisaalloja oikeudenmukaisesti, niin että kaikki maat tekisivät oman osuutensa.

Yhtäältä maissamme nähdään kansan keskellä suurta avustusvalmiutta. Tuhannet vapaaehtoiset tukevat maahansaapuneita, ei vain materiaalisesti vaan myös avustamalla viranomaistapaamisissa, kielen oppimisessa, vapaa-ajantoimintojen järjestämisessä, yhteiskuntaan integroimisessa. Monet tekevät tämän tietoisesti kristillisestä vakaumuksestaan käsin.

Samaan aikaan on kuitenkin todettava, että rasistiset ja muukalaisvastaiset mielipiteet vahvistuvat myös yhteiskunnissamme – varsinkin sosiaalisessa mediassa. Tässä meiltä kristityiltä vaaditaan erityistä omistautumista suvaitsevaisuuden ja kunnioituksen, ihmisarvon ja lähimmäisenrakkauden puolustamiseen, yli uskonnon, kielen ja rodun, ja olemaan siinä lujia.

Me Pohjolan piispat haluaisimme siksi muistuttaa kaikille uskovillemme, että meillä on velvollisuus tietoisesti elää lähimmäisenrakkauden ja armeliaisuuden kristillisiä arvoja noudattaen ja toimia kaikkia rasismia, muukaisvihamielisyyden ja syrjinnän muotoja vastaan, ovathan monet omien seurakuntiemme jäsenetkin tulleet luoksemme maahanmuuttajina tai pakolaisina. Tällä tavalla me annamme tänä aikana ja tässä tilanteessa voimakkaan todistuksen uskostamme Jumalaan, joka on Jeesuksessa Kristuksessa tullut yhdeksi meistä ja sanonut: "Minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle" (Matt. 25:40).

Magleås, 5.9.2015

Pohjoismaiden piispainkokouksen piispat

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2015
78. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2015 nro	dl	ilmestyy
11	2.11.	13.11.
12	30.11.	11.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Fax 09-650715

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2015 vuosikerran hinta 35 e,
ulkomaille 40 e. / Ut kommer med 12
nummer årligen. 2015: prenumeration
35 e, till utlandet 40 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser
info@katolinen.fi

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Uutisia ja ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Franciscuksen puhe
YK:n yleiskokoukselle 25.9.2015
- 9 Paavin vierailu Kuubassa ja USA:ssa
- 10 Pakolaisten tukena -infoillan kuulumiset
- 12 Mariaaninen pyhiinvaellus
Stella Marikseen
- 13 Marian Pilgrimage in pouring rain
Pilgrimsfärd till Stella Maris
- 14 Kasvata iloiten – Yhdeksän askelta
isä J. Kentenichin mukaan
- 15 Kirja-arvostelu: Vatikaanin II
kirkolliskokous
- 16 Tapaaminen Jeesuksen kanssa
- 17 Ilmoituksia
- 18 Seurakunnat ja ohjelmat
- 20 Pyhän Jeesuksen Teresan
juhluvuoden seminaari

Kannen kuva: Paavi tervehtii lapsia YK:ssa
Kuva: UN Photo

Uutisia ja ajankohtaista

Piispaisynodi perheestä alkoi: rohkeus, nöyryys ja rukous

Perhettä käsittelevä piispaisynodi on alkanut Roomassa sunnuntaina 4. lokakuuta 2015 ja jatkuu 25. lokakuuta saakka. Pohjoismaiden piispainkokousta synodissa edustaa Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ. Paavi Franciscus piti synodin avajaispuheen maanantaiaamuna 5. lokakuuta.

Paavin mukaan synodi on ”yhteinen matka kollegiaalisuuden ja synodaalisuuden hengessä, jossa osallistujat omaksuvat rohkeuden, pastoraalisen innon, opillisen viisauden ja suoruuden ja pitävät aina silmiensä edessä kirkon hyvän, perheiden hyvän, ja korkeimman lain eli sielujen pelastuksen.”

”Haluan muistuttaa, että synodi ei ole kokous, keskusteluhuone, parlamentti tai senaatti, jossa tehdään sopimuksia ja saavutetaan kompromisseja. Synodi on pikemminkin kirkon ilmaus, kirkon, joka kulkee yhdessä lukeakseen todellisuutta uskon silmin ja Jumalan sydämellä; kirkon, joka esittää itselleen kysymyksiä uskollisuudesta uskon aarretta kohtaan, joka ei kirkolle ole museo katseltavaksi eikä edes pelkästään varjel-

tavaksi, vaan elävä lähde, josta kirkko juo tyydyttäkseen janon *elämän aarretta* kohtaan ja valaistakseen sitä.”

”Synodi etenee välttämättä kirkon sisällä ja Jumalan pyhän kansan sisällä, johon kuulumme paimenina, mikä merkitsee: palvelijoina.”

”Muistakaamme kuitenkin, että synodi voi olla Pyhän Hengen toiminnan paikka vain jos me osallistujat pukeudumme *apostoliseen rohkeuteen, evankeliseen nöyryyteen ja luottavaiseen rukoukseen.*” (Koko puhe suomeksi: katolinen.fi)

Puheen lopuksi paavi Franciscus kiitti synodin pääsihteeriä, kardinaali Lorenzo Baldisseria, apulaissihteeriä arkkipiispa Fabio Fabenea, loppuraportin laativaa kardinaali Peter Erdöä ja erityissihteeriä arkkipiispa Bruno Fortea, kaikkia synodin hyväksi työskenteleviä ja kaikkia synodin isä ja tarkkailijoita: ”Aloitamme matkamme pyytäen Pyhän Hengen apua ja Pyhän perheen, Jeesuksen, Marian ja Joosefin esirukousta. Kiitos.”

KATT/RadioVaticana

Uusi piispa Islantiin

Paavi Franciscuson hyväksynyt Reykjavikin piispa Peter Bürcherin heikon terveytensä vuoksi jättämän eroanomuksen ja nimitänyt seuraavaksi Reykjavikin piispaksi slovakialaisen, Islannissa vuodesta 2004 asti toimineen isä Dávid Bartimej Tencerin OFMCap. Isä Tencer toimii tällä hetkellä Reyðarfjörðurin kirkkoherrana Islannin itärannikolla.

Tuleva piispa on syntynyt 18.5.1963 Slovakian Nová Baňassa. Hänet vihittiin 15.7.1986 papiksi Banská Bystrican hiippakuntaa varten. Vuonna 1990 hän liittyi kapusiinifransiskaaniien sääntökuntaan. Hän antoi ensimmäiset lupauksensa vuonna 1991. Hän valmistui vuonna 1994 lisensiaatiksi Paavillisesta Antonianum-yliopistosta Roomas-

ta. Hän antoi ikuiset lupauksensa Pyhän Johannes Kastajan syntymäkirkossa Kremnické Bane-Johanesbergissä.

Vuonna 2004 isä Dávid lähetettiin Islantiin, jossa hänestä tuli aluksi Reykjavikin-Breiðholtin Stella Maris -seurakunnan kirkkoherra samalla, kun hän aloitti intensiiviset islannin kielen opinnot. Vuonna 2007 hänet nimitettiin Pyhän Thorlakin seurakunnan kirkkoheräksi Reyðarfjörðuriin. Hän on kuulunut Reykjavikin hiippakunnan pappienneuvostoon ja neuvonantajakollegioon. Piispa Bürcher jatkaa tehtävässään

siihen asti, kunnes hänen seuraajansa vihitaan virkaansa lauantaina 31.10.2015 klo 18 alkavassa juhlallisessa messussa Kristus-kuninkaan katedraalissa Reykjavikissa.

KATT/NBK

Uusi nuntiatuurineuvos Pohjoismaihin

Apostolinen nuntiatuuri Pohjoismaissa sai tämän vuoden elokuussa uuden nuntiatuurineuvoksen. Tehtävään on nimitetty Brasiliassa viimeiset neljä vuotta työskennellyt monsignore Gian Luca Perici. Hänen edeltäjänsä Tukholman nuntiatuurissa, monsignore Gianfranco Gallone,

siirtyi samalla uusiin tehtäviin Vatikaanin valtiossihteeristöissä.

Pohjoismaiden apostolisena nuntiukseksi toimii edelleen arkkipiispa Henryk Józef Nowacki.

KATT/KKS

Lähetyssunnuntai

Katolinen kirkko viettää lähetyssunnuntaita tänä vuonna 18. lokakuuta, ja kolehti kerätään silloin lähetystyön hyväksi. Paavi Franciscuksen lähetysviesti vuodelle 2015 keskittyy Ju-

malalle vihityn elämän ja lähetystyön suhteeseen, koska parhaillaan vietetään Jumalalle vihityn elämän vuotta; paavin lähetysviesti julkaistaan suomeksi katolinen.fi-sivulla 18.10. Lähetystyötä voi tukea myös hiippakunnan lähetystilin FI09 1745 3000 1270 60 kautta.

Piispainkokous Tanskassa 4.-8. syyskuuta

Pohjoismaiden piispainkokouksen syysistunto pidettiin Tanskassa 4.-8. syyskuuta 2015. Piispainkokouksen pääaiheena olivat uuden puheenjohtajiston valitseminen ja paimenkirjeen valmistaminen ajankohtaisista kysymyksistä. Puheenjohtajistoon valittiin nyt myös Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ.

LEHDISTÖTIEDOTE

Yleistä

Pohjoismaiden piispainkokouksen uudeksi puheenjohtajaksi on valittu Kööpenhamin piispa Czeslaw Kozon seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Hän seuraa tässä tehtävässä Tukholman piispaa Anders Arboreliusta OCD, joka on toiminnut puheenjohtajana viimeiset 10 vuotta. Varapuheenjohtajaksi valittiin piispa Arborelius ja pysyvän neuvoston jäseneksi Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ. Piispa Arborelius sai ottaa vastaan kollegoittensa kiitokset erityisesti hyvän johtajuutensa, kärsivällisyytensä ja ystävällisyytensä perusteella. Piispainkokous valitsi sisar Anna Mirjam Kaschnerin CPS jatkaamaan pääsihteerinä.

Apostolinen nuntius, arkkipiispa Henryk Nowacki oli läsnä piispainkokouksen alussa samoin kuin Kööpenhaminan Pyhän Ansgarin katedraalin juhluvuoden viettosä: 250 vuotta sitten, kun katolinen usko oli kielletty Tanskassa, Itävallan suurlähetystö rakensi Bredgaden varrelle kappelin. Nykyinen katedraali, joka vihittiin 150 vuotta sitten, rakennettiin tuon kappelin tilalle.

Jerusalemien Pyhän Haudan ritarikunta järjesti samalla ensimmäisen investuuransa Tanskassa. Ritarikunnan suurmestari, kardinaali Edwin O'Brien otti vastaan kaksi uutta ritaria. Kardinaali tapasi piispat ja keskusteli heidän kans-

Pohjoismaiden piispainkokouksen uusi johtoryhmä. Vasemmalta: sisar Anna Mirjam Kaschner CPS, piispa Teemu Sippo SCJ, piispa Czeslaw Kozon ja piispa Anders Arborelius OCD.

saan ajankohtaisista asioista. Kööpenhaminan, Helsingin, Oslon ja Tukholman piispat ovat omissa maissaan ritarikunnan suurprioreita.

Israel ja Palestiina

Nykytilanne Israelissa ja Palestiinassa on suuri huolenaihe, koska kristillisiä kouluja syrjitään ja pakolaisten määrä Jordaniassa ja Libanonissa on erittäin suuri. Piispojen on mahdotonta hyväksyä turvallisuussyillä perusteltua muurin rakentamista Cremisanin laaksoon, joka on valtaosin kristittyjen asuttama. Pohjoismaiden katoliset piispat vetoavat omiin hallitukseensa, jotta nämä voisivat esittää muodollisen protestin tätä syrjinnän muotoa vastaan.

Pakolaiset

Piispainkokous julkaisi kaksi paimenkirjettä, yhden pakolaisista ja maahanmuuttajista, toisen sääntökuntaelämästä. Piispat arvostavat Pohjoismaiden hallitusten työtä Syyriassa, Irakissa ja muissa maissa esiintyvän terrorin uhrien auttamiseksi. Sadat tuhannet ihmiset pakenevat kotimaistaan toivoen löytävänsä Euroopasta mahdollisuuden elää rauhassa. Piispat ovat kauhuissaan siitä, että monet ihmiset näyttävät reagoivan viattomien ihmisten kärsimykseen rasistisesti ja muukalaisvihamielisesti. He muistuttavat kaikkia katolilaisia hyvän samarialaisen vertauksesta: Kristuksen käsky rakastaa

heikkoja ja vähäosaisia on tänään aivan yhtä pätevä kuin silloin, kun hän sen julisti. Samoin piispat haluavat rohkaista kaikkia hyvän tahdon ihmisiä avaamaan sydämensä kärsiville ja auttamaan heitä runsain mitoin.

Sääntökuntaelämä

Paavi Franciscus on omistanut kuluvan vuoden (marraskuusta 2014 helmikuuhun 2016) kirkon uskonnollisille yhteisöille ja sääntökunnille. Jo kirkon varhaisimmasta historiasta alkaen miehet ja naiset ovat omistaneet elämänsä rukoukselle ja toisten ihmisten hyväksi ja innostaneet heitä uskon tiellä. He ovat kasvattaneet lapsia, ruokkineet nälkäisiä ja hoitaneet sairaita, vain joitakin sääntökuntaelämän piirteitä mainitaksemme.

Pohjoismaissa sääntökunnat ja kongregaatit ovat tehneet suuria uhrauksia perustaen seurakuntia, sairaaloita ja kouluja. Kontemplatiiviset yhteisöt ovat erityisen tärkeitä niille, jotka etsivät hengellistä ohjausta, mielenrauhaa ja intoa rukoukseen. Nämä luostarit ovat ekuumeenisia siinä mielessä, että ne kiinnostavat ja palvelevat katolilaisten lisäksi myös toisiin kirkkoihin kuuluvia tai uskonnottomia ihmisiä. Piispat ovat huolissaan siitä, että jotkin yhteisöt ovat sulkeneet talonsa, koska niiltä puuttuu kutsumuksia. Ne samoin kuin kaikki uskovat saavat kuitenkin rohkeutta siitä, että viime vuosina on myös perustettu uusia yhteisöjä.

Saksan Ansgarwerk

Saksan katolilaiset ovat vuosien ajan kantaneet paljon vastuuta Pohjoismaiden hiippakunnista mahdollistamalla esimerkiksi monia rakennusprojekteja ja sielunhoitotyötä. Tätä tarkoitusta varten on olemassa neljä hiippakunnallista organisaatiota, Ansgarwerkia (nimetty Pohjois-Euroopassa lähetystyötä tehneen arkkipiispan mukaan): Münchenissä, Kölnissä, Münsterissä ja Osnabrück/Hampurissa. Myös Sveitsissä toimii oma Ansgarwerk. Vuosien saatossa ne ovat suuresti auttaneet ja tukeneet kirkkoa omissa maissaamme. Ansgarwerkien edustajat oli kutsuttu mukaan esittäytymään ja vaihtamaan ajatuksia yhdessä piispojen kanssa siitä, minkälaisia projekteja jatkossa voitaisiin tehdä yhdessä. Piispat ilmaisivat kiitoksensa ja tulevaisuuden toiveitaan. Tämä kiitollisuus kuuluu myös vanhimmalle diasporassa asuvia katolilaisia varten perustetulle organisaatiolle, Bonifatiuswerkille, jolta Pohjolan kirkko saa myös merkittävää tukea.

Reformaation ekumeeninen muistaminen

Piispa Arborelius kertoi piispoille Ruotsin Lundissa tapahtuvan luterilais-katolisen reformaation muistotilaisuuden järjestelyistä. Se pidetään 31. lokakuuta 2016. Piispat julkaisevat paimenkirjeen tätä tapausta varten.

Magleåsissa, Neitsyt Marian syntymäjuhla, 8. syyskuuta 2015

NBK/KATT

TRIDENTIINISIÄ MESSUJA

Pyhän Henrikin katedraalissa
Sunnuntaina 1.11.2015 klo 13.00
(isä Anders Hamberg)

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiinisiä messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00.

A Tridentine Mass is celebrated again on Nov. 1st in Saint Henry's Cathedral at 13.00. These Masses are celebrated in the Cathedral normally every first Sunday of a month at 13.00.

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

3 Days Advent Retreat
December 4th-6th, 2015
at the Studium Catholicum
with Father Paul-Dominique, OP

Friday, December 4th at 18.00 -21.00
Saturday, December 5th at 11.00 -19.00
Sunday, December 6th at 11.00 -16.00

Places are limited. The fee is 25 eur.
The deadline for registration and payment is November 30th. Please pay to the Studium Catholicum Nordea FI40 2001 2001 0002 81 and inform lucia.indren@studium.fi or 040 4145861

Studium Catholicum
Ritarikatu 3A, 00170 Helsinki www.studium.fi

Syksyn uutuudet ja klassikot kirjakaupastasi

www.katolinenkirjakauppa.net

Tervetuloa – olemme Helsingin kirjamessuilla osasto 6h77
22.-25.10 (KATT:in toimisto Kaivopuistossa tällöin kiinni)

Sunnuntait ja juhlapyhät

11.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)

1L Viis. 7:7-11
Ps. 90:12-13, 14-15, 16-17. - vrt. 14
2L Hepr. 4:12-13
Ev. Mark. 10:17-30 tai
Ev. Mark. 10:17-27

18.10. kirkkovuoden 29. sunnuntai (I)

1L Jes. 53:10-11
Ps. 33:4-5, 18-19, 20+22. - 22
2L Hepr. 4:14-16
Ev. Mark. 10:35-45 tai
Ev. Mark. 10:42-45

Lähetysunnuntai.

Kolehti lähetystyön hyväksi.

Voidaan viettää messua

"pro evangelizatione populorum".

25.10. kirkkovuoden 30. sunnuntai (II)

1L Jer. 31:7-9
Ps. 126:1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. - 3
2L Hepr. 5:1-6
Ev. Mark. 10:46-52

31.10. lauantai, kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä – vainajien päivä

Lukukappaleet: ks. sielunmessujen tekstit.

1.11. kirkkovuoden 31. sunnuntai (III)

KAIKKIEN PYHIEN JUHLA – PYHÄINPÄIVÄ, juhlapyhä

1L Ilm. 7:2-4, 9-14
Ps. 24:1-2, 3-4ab, 5-6. - 6
2L 1. Joh. 3:1-3
Ev. Matt. 5:1-12a

8.11. kirkkovuoden 32. sunnuntai (IV)

1. Kun. 17:10-16
Ps. 146:6c-7, 8-9a, 9bc-10. - 1
2L Hepr. 9:24-28
Ev. Mark. 12:38-44 tai
Ev. Mark. 12:41-44

15.11. kirkkovuoden 33. sunnuntai (I)

1L Dan. 12:1-3
Ps. 16:5, 8, 9-10, 11. - 1
2L Hepr. 10:11-14, 18
Ev. Mark. 13:24-32

Piispan kalenterista

- 4.-25.10. Perhettä käsittelevä piispainsynodi Roomassa
- 26.-27.10. Suomen Ekumeenisen Neuvoston syyskokous Porissa
- 29.10. Piispanneuvosto
- 31.10. -1.11. Piispanvihkimys Reykjavikin hiippakunnassa
- 2.11. Informaatiokurssin esitelmä Helsingissä
- 6.-8.11. Jerusalemin pyhän haudan ritarien pyhiinvaellus Pyhälle maalle

Uudistuksia avioliiton mitättömyyttä koskeviin kirkollisiin oikeusprosesseihin

Tiistaina 8. syyskuuta julkistettiin paavi Franciscuksen päättämiä uudistuksia avioliiton mitättömyyttä koskeviin kirkollisiin oikeusprosesseihin. Uudistuksista ja muutoksista ilmoitettiin paavi Franciscuksen kahdella motu proprio-asiakirjalla.

Paavin päätösten synnä ovat huoli sielujen pelastuksesta ja myös ylimääräisen piispainsynodin vuonna 2014 esittämä toivomus nopeammista ja paremmin saatavilla olevista oikeusprosesseista.

Uudistuksen pääkohdat ovat:

- 1) Yksi ratkaisu: tästä lähtien avioliiton mitättömyyden toteamiseen riittää pääsääntöisesti yhden kirkollisen oikeusistuimen antama ratkaisu, eikä enää tarvita asian käsittelyä ja yhdenmukaista päätöstä kahdessa oikeusistuksessa, ellei päätöksestä valita.
- 2) Pääsääntöisesti oikeusistuimen muodostaa kolme piispan nimittämää tuomaria yhdessä. Vähintään yhden heistä tulee olla pappi tai diakoni. Siellä missä tämä ei ole mahdollista, piispa voi nimittää myös vain yhden tuoma-

rin (jonka kuitenkin on oltava pappi tai diakoni).

3) Niin halutessaan piispa itse voi toimia tuomarina, mikä koskee erityisesti uutta lyhyempää oikeusprosessia.

4) Säädetään uusi lyhyempi oikeusprosessi nykyisin voimassa olevan kaltaisen dokumentoidun prosessin lisäksi. Lyhyempää prosessia sovelletaan tapauksissa, joissa avioliiton mitättömyys vaikuttaa todisteiden perusteella itsestään selvältä, ja kummankin osapuolet ovat tästä samaa mieltä. Tällaisessa prosessissa tuomarina toimii piispa, mutta myös siitä on valitusoikeus.

Piispainkokousten on kunnioitettava piispojen oikeutta järjestää oikeusistuimen toiminta omassa paikalliskirkossaan ja myös taattava prosessien ilmaisuus. Muuttumattomana pidetään voimassa myös mahdollisuus vedota Vatikaanin Rota Romana-oikeusistuimeen.

KATT/VIS

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Lokakuun 2015 rukouksen apostolaatin palsta

Me elämme tässä ajassa ja sanomme, että maailmamme on moderni maailma. Me voimme nauttia keksinnöistä ja teknisistä ratkaisuista, jotka tekevät elämästämme helpompaa. Kulttuurin, lääketieteen ja muiden alojen keksinnöt lisääntyvät; meidän sivilisaatiotamme voidaan kehittää jatkuvasti. Pysymme toteuttamaan hankkeita, joista esi-isämme saattoivat vain uneksia.

Entä ihminen? Onko ihmiskunta muuttunut? Kun luin lokakuun rukouksenapostolaatin intentiot, koskettivat minua sanat: ihmiskauppa ja orjuus. Olen sinisilmäisesti ajatellut, että orjuus oli menneisyyteen kuuluva surullinen asia. Valitettavasti vieläkin on ihmisiä, joille toinen henkilö on vain esine, mahdollisuus voittoon. Raportit sanovat, että orjuudessa elää lähes 30 miljoonaa ihmistä. EU:n alueella on arviolta 880 000 ihmistä orjatyöläisenä. Heistä arviolta neljännes on riiston kohteena alati kasvavassa seksiteollisuudessa (vrt. www.walkfree.org).

Onko ihmiskunta ottanut lainkaan edistysaskelia? Kamppailemme saman ongelman kanssa, joka kohtasi kirkkoa sen alusta alkaen. Ongelma, kuten orjuus, ei ole poistunut, koska ihmiset ovat syntiensä orjia. Meille kristityille valoa tässä pimeydessä on se, että ihminen voi tulla hyväksi ja kauniiksi vain ollessaan lähellä Jumalaa. Kun ihminen etäännyttää Jumalasta, esiin tulee valhe, epäoikeudenmukaisuus ja rumuus. Jos me kristityt vaikeuksista huolimatta pyrimme olemaan joka päivä hyviä toisille ja pyydämme Jumalalta armoa meille ja maailmalle, se ei välttämättä saa aikaan vallankumousta. Me uskomme kuitenkin, että ihmiset ympärillämme alkavat ihmetellä, mistä on lähtöisin se valo, joka on sydämissämme ja joka antaa meille toivoa siitä, että elämä on kaunista.

”Mitä sielu on ruumiissa, sitä kristityt ovat maailmassa ... Kristityt elävät maailmassa kuin vankilassa, mutta juuri he pitävät maailman pystyssä ... Kristityt vaeltavat muukalaisina katoavaisuuden keskellä, mutta odottavat katoamattomuutta, joka on taivaassa” (Kirje Diognetokselle).

Meidän rukouksemme ja uskomme pohjalta tehdyt hyvät tekemämme ovat siunaus maailmalle. Ne julistavat hyvää sanomaa. Toisaalta taas jokainen synti ja kompromissi synnin kanssa etäännyttävät meidät Jumalan läsnäolosta.

”Jumala, joka olet meidän elämämme lähde, älä salli meidän erota sinusta. Me pyydämme sinua, pelasta tämän päivän orjuuden uhrit ja ne, jotka vahingoittavat heitä. Käännä heidät tekemään hyvää. Maria, vapauden Äiti, rukoile puolestamme.”

isä Stanisław Zawilowicz SCJ

Isä Stanisław Zawilowicz SCJ seuraa Hollantiin palannutta isä Frans Vossia SCJ rukouksen apostolaatin mietiskelyjen kirjoittajana.

Rukoilkaamme...

Lokakuu

- Että ihmiskauppa, joka on orjuuden nykyaikainen muoto, saataisiin lopetettua.
- Että Aasian mantereen kristilliset yhteisöt julistaisivat lähetystyön hengessä evankeliumia niille, jotka sitä vielä odottavat.

Oktober

- Att människohandel, som är en modern form av slaveri, utrotas.
- Att de kristna samfundet i Asien hängivet proklamerar evangeliet för dem som fortfarande väntar på det.

Marraskuu

- Että olisimme avoimia henkilökohtaiselle kohtaamiselle ja vuoropuhelulle kaikkien kanssa, myös niiden, joilla on erilainen vakaumus kuin meillä.
- Että kirkon paimenet voisivat kulkea laumansa vierellä sitä syvästi rakastaen ja sen toivoa elävöittäen.

November

- Att vi kan vara öppna för personligt möte och dialog med alla, även med dem som har en annan övertygelse än vi själva.
- Att kyrkans präster, med djup kärlek till sin hjord, följer den på vägen och hjälper den att förnya hoppet.

Pyhä isä

Paavi Franciscuksen puhe YK:n yleiskokoukselle

— 25. syyskuuta 2015 —

Kuvat UN Photo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät naiset ja herrat,

hyvää päivää. Jälleen kerran seuraten traditiota, jota pidän suurena kunniana, YK:n pääsihteeri on kutsunut paavin puhumaan tälle kunnianarvoisalle kansakuntien kokoukselle. Omissa nimissäni ja koko katolisen yhteisön nimissä tahdon sydämestäni ilmaista kiitokseni pääsihteeri Ban Ki-moonille. Tervehdin läsnä olevia valtionpäämiehiä ja hallitusten johtajia, suurlähettiläitä, diplomaatteja ja heitä avustavia poliittisia ja teknisiä viranomaisia, tässä 70. yleiskokousistunnossa työskentelevää YK:n henkilökuntaa, YK:n eri ohjelmien ja toimistojen henkilökuntaa ja kaikkia muita, jotka tavalla tai toisella osallistuvat tähän kokoukseen. Teidän kauttanne tervehdin myös kaikkien tässä salissa edustettuina olevien kansakuntien kansalaisia. Kiitän teitä kaikkia ponnistuksistanne palvella ihmiskuntaa.

Tämä on viides kerta, kun paavi vierailee YK:ssa. Seuraan edeltäjäni jälkeä: Paavali VI vuonna 1965, Johannes Paavali II vuosina 1979 ja 1995 ja viimeisin edeltäjäni, nykyinen emerituspaavi Benedictus XVI vuonna 2008. He kaikki toivat ilmi suuren kunnioituksensa järjestöä kohtaan pitäen sitä sopivana juridisena ja poliittisena vastauksena tähän historian nykytilanteeseen, jota leimaa tekninen kykyämme voittaa etäisyyksiä ja rajoja ja näennäisesti voittaa kaikki vallankäytön luonnolliset rajat. Olenaisena vastauksena, siinä määrin kuin teknologinen valta kansallisten tai väriin universalististen ideologioiden käsissä kykenee toteuttamaan hirvittäviä julmuuksia. Voin vain toistaa edeltäjäni ilmaiseman arvostuksen vahvistaen uudelleen sen, kuinka tärkeänä katolinen kirkko pitää tätä instituutiota ja kuinka paljon se toivoo sen toiminnalta.

YK viettää parhaillaan 70-vuotisjuhlavuottaan. Tämän järjestyneen valtioiden yhteisön historia on yksi tärkeistä yhteisistä saavutuksista epätavallisen nopeiden muutosten aikakautena. Pyrkimättäkään kattamaan kaikkea voimme mainita kansainvälisen oikeuden lainsäädännön ja kehityksen, ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten normien perustamisen, humanitaarisen oikeuden edistysaskeleet, lukuisien konfliktien ratkaisut, rauhanturvaoperaatiot ja sovinnot ja lukuisat muut saavutukset kaikilla kansainvälisen toiminnan ja pyrkimyksen alueilla. Kaikki nämä saavutukset ovat valoja, jotka auttavat karkottamaan sen häiriön pimeyden, jota pidäkkeettömän kunnianhimo ja kollektiivinen itse-

kyys synnyttävät. Varmasti monia vakavia ongelmia on yhä ratkaistava, mutta on myös selvää, että ilman kaikkea tätä kansainvälistä toimintaa ihmiskunta ei olisi selvinnyt omien mahdolluuksiensa valvomattomasta käytöstä. Jokainen näistä poliittisista, juridisista ja teknisistä edistysaskeleista on polku kohti ihmisten veljeyden ihanteen saavuttamista ja keino sen suurempaan toteutumiseen.

Kiitän myös kaikkia niitä miehiä ja naisia, joiden lojaalisuus ja uhrautuminen ovat hyödyttäneet ihmiskuntaa kokonaisuudessaan näinä kuluneina 70 vuotena. Erityisesti tahdon tänään muistaa niitä, jotka antoivat henkensä rauhan ja kansojen sovinnon puolesta, Dag Hammarskjöldistä aina moniin YK:n virkailijoihin kaikilla tasoilla, jotka on surmattu humanitaaristen tai rauhaa ja sovintoa edistävien operaatioiden aikana.

Näiden saavutusten ohella viimeisen 70 vuoden kokemus on tehnyt selväksi sen, että uudistus ja ajan vaatimuksiin sopeutuminen on aina välttämätöntä tavoiteltaessa sitä lopullista päämäärää, että kaikki maat poikkeuksetta osallistuvat ja aidosti ja tasa-arvoisesti vaikuttavat päätöksentekoprosesseihin. Suuremman tasa-arvon tarve pätee erityisesti elimiin, joilla on vaikuttava toteuttamiskyky, kuten turvallisuusneuvosto, taloustoimistot ja talouskriisien käsittelyyn luotujen

mekanismien ryhmät. Tämä auttaa rajoittamaan kaikenlaisia väärinkäytöksiä tai kiskontaa erityisesti kehittyvien maiden suhteen. Kansainvälisten finanssitoimistojen tulisi pitää huolta maiden kestävästä kehityksestä ja taata, että ne eivät joudu sortavien lainojen järjestelmien alaisiksi, jotka kaukana kehityksen edistämistä alistavat ihmiset köyhyyttä, syrjintää ja riippuvuutta lisääviin mekanismeihin.

YK:n työ sen peruskirjan johdannon ja ensimmäisten artiklojen periaatteiden mukaan on kehittää ja edistää lailisuusperiaatetta perustuen siihen ymmärrykseen, että oikeudenmukaisuus on olennainen ehto yleismaailmallisen veljeyden ihanteen saavuttamiselle. Tässä kontekstissa kannattaa muistaa, että vallan rajoittaminen on ajatus, joka sisältyy itse lain käsitteeseen. Se, että jokaiselle annetaan se mikä hänelle kuuluu, klassista oikeudenmukaisuuden määrittelyä lainaten, merkitsee, että yksikään yksilö tai ryhmä ei voi pitää itseään absoluuttisena ja sallia toisten yksilöiden tai sosiaaliryhmien arvokkuuden sivuuttamisen. Vallan (poliittisen, taloudellisen, puolustukseen liittyvän, teknologisen jne.) vaikuttava jako monien subjektien kesken ja vaatimuksia ja etuja säätelevän juridisen järjestelmän luominen on yksi

konkreettinen vallan rajoittamisen tie. Nykymaailma kuitenkin näyttää meille monia vääriä oikeuksia ja samaan aikaan laajoja haavoittuvia sektoreita, huonosti harjoitetun vallan uhreja: esimerkiksi luonnonympäristö ja poissuljettujen laaja joukko. Nämä sektorit liittyvät läheisesti toisiinsa ja käyvät yhä hauraammiksi hallitsevien poliittisten ja taloudellisten suhteiden takia. Siksi niiden oikeudet on voimakkaasti vahvistettava ja työskenneltävä ympäristön suojelemiseksi ja syrjinnän lopettamiseksi.

Ensiksi on todettava, että on olemassa todellinen "ympäristön oikeus", kahdesta syystä. Ensinnäkin me ihmiset olemme osa ympäristöä. Elämme yhteydessä sen kanssa, sillä ympäristö itsessään sisältää eettiset rajat, jotka ihmisen toiminnan on tunnustettava ja joita sen on kunnioitettava. Ihmisen lahjat "osoittavat ainutlaatuisuutta, joka ylittää fysiikan ja biologian alat" (Laudato si', 81), ja samalla hän on osa näitä aloja. Hänellä on fyysisten, kemiallisten ja biologisten elementtien muovaama ruumis ja hän voi jäädä henkiin ja kehittyä vain jos ekologinen ympäristö on suosiollinen. Mikä tahansa ympäristön vahingoittaminen on siksi ihmiskunnan vahingoittamista. Toiseksi jokaisella luodulla, erityisesti elävällä luodulla, on oma arvonsa olemassaolossaan, elämässään, kauneudessaan ja riip-

Pyhä isä

puvuudessaan muista luoduista. Me kristityt yhdessä muiden monoteististen uskontojen kanssa uskomme, että maailmankaikkeus on Luojan rakastavan päätöksen hedelmää, Luojan joka sallii ihmisen kunnioittavasti käyttää luomakuntaa kanssaihmissensä hyväksi ja Luojan kunniaksi. Ihminen ei saa väärinkäyttää ja vielä vähemmän tuhota sitä. Kaikissa uskonnoissa ympäristö on perustavanlaatuisen hyvä (vrt. sama).

Luonnon väärinkäyttöön ja tuhoamiseen liittyy myös säälimätön syrjäytämisen prosessi. Itse asiassa itsekin ja rajaton vallan ja aineellisen hyvinvoinnin jano johtaa sekä saatavilla olevien luonnonvarojen väärinkäyttöön että heikkojen ja vähäosaisten poissulkemiseen, koska he ovat vammaisia, koska heiltä puuttuu asianmukaista tietoa ja teknistä osaamista tai he eivät kykene ratkaisevaan poliittiseen toimintaan. Taloudellinen ja sosiaalinen syrjintä on ihmisten veljeyden täydellistä kieltämistä ja vakava loukkaus ihmisoikeuksia ja ympäristöä vastaan. Köyhimmät kärsivät näistä loukkauksista eniten, kolmesta vakavasta syystä: yhteiskunta hylkää heidät, heidän on pakko elää jätteistä ja he kärsivät epäoikeudenmukaisesti ympäristön väärinkäytöstä. He ovat osa nykyajan laajalle levinnyttä ja hiljaisesti kasvavaa "jättekulttuuria".

Koko tämän syrjintä- ja epätasa-arvotilanteen dramaattinen todellisuus ilmeisine vaikutuksineen on johtanut muiden kanssa arvioimaan vakavaa vastuutani tässä suhteessa ja puhumaan siitä, yhdessä kaikkien niiden kanssa, jotka etsivät kiireesti kaivattuja ja vaikuttavia ratkaisuja. "Agenda 2030-kestävän kehityksen toimintaohjelman" hyväksyminen tänään avattavassa maailmanlaajuisessa huippukokouksessa on tärkeä toivon merkki. Samoin luotan siihen, että Pariisin ilmastokonferenssi saa aikaan perustavanlaatuisia ja vaikuttavia sopimuksia.

Juhlalliset sitoumukset eivät kuitenkaan riitä, vaikka ne varmasti ovat välttämätön askel kohti ratkaisua. Klassinen oikeudenmukaisuuden määritelmä, jonka aiemmin mainitsin, sisältää yhtenä olennaisena elementtinään jatkuvan ja pysyvän tahdon: "*Iustitia est constans et perpetua voluntas ius sum cuique tribuendi*" (oikeudenmukaisuus on jatkuva ja pysyvä tahto antaa jokaiselle se, mikä hänelle kuuluu). Maailmamme vaatii kailta hallitusten johtajilta vaikuttavaa, käytännöllistä ja jatkuvaa tahtoa, konkreettisia askeleita ja välittömiä toimenpiteitä luonnonympäristön säilyttämiseksi ja parantamiseksi ja siten sosiaalisen ja taloudellisen syrjinnän ja sen tuhoisien seurausten lopettamista niin pian kuin mahdollista: ihmiskauppa, ihmisten elinten ja kudosten kauppa, poikien ja tyttöjen seksuaalinen hyväksikäyttö, orjatyö mukaan luettuna prostituutio, huume- ja asekauppa, terrorismi ja kansainvälinen järjestäytyneet rikollisuus. Nämä tilanteet ja niiden vaikutus viattomiin ihmisiin ovat suuruusluokaltaan sellaisia, että meidän on vältettävä kaikkia kiusauksia langeta julistavaan nominalismiin, joka

tyyntyä omaatuntoamme. Meidän on varmistettava, että instituutiomme ovat todella tehokkaita taistelussa kaikkia näitä vitsauksia vastaan.

Ongelmien lukumäärä ja laajuus vaativat, että meillä on tekniset varmistusvälineet. Mutta tähän sisältyy kaksi riskiä. Saatamme tyytyä byrokraattiseen pitkien hyvien ehdotusten listojen laatimiseen – päämääriä, tarkoituksia ja tilastoja – tai ajatella, että yksi ainoa teoreettinen a priori-ratkaisu tarjoaa vastauksen kaikkiin haasteisiin. Ei pidä koskaan unohtaa, että poliittinen ja taloudellinen toiminta on vaikuttavaa vain jos se ymmärretään harkituksi toiminnaksi, jota ohjaa pysyvä oikeudenmukaisuuden käsite ja joka on jatkuvasti tietoinen siitä, että suunnitelmiamme ja ohjelmiamme ohella olemme tekemisissä todellisten miesten ja naisten kanssa, jotka elävät, kamppailevat ja kärsivät ja joiden usein on pakko elää köyhyydessä vailla kaikkia oikeuksia.

Jotta näiden miesten ja naisten olisi mahdollista paeta äärimmäisestä köyhyydestä, meidän on annettava heidän olla oman kohtalonsa arvokkaita toimijoita. Kokonaisvaltaista inhimillistä kehitystä ja inhimillisen arvokkuuden täyttämistä ei voi pakottaa. Niitä on rakennettava ja niiden on annettava tulla esiin jokaiselle yksilölle, jokaiselle perheelle yhteydessä muiden kanssa ja oikeassa suhteessa kaikkiin niihin alueisiin, joilla ihmisen sosiaalinen elämä kehittyy – ystävät, yhteisöt, kunnat ja kaupungit, koulut, liikeyritykset ja liitot, maakunnat, kansakunnat jne. Tämä edellyttää ja vaatii oikeutta koulutukseen – myös tytöille (jotka on suljettu siitä pois tietyissä paikoissa) – mikä varmistetaan ennen kaikkea kunnioittamalla ja vahvistamalla perheen ensisijaista oikeutta kasvattaa lapsensa, kuten myös kirkkojen ja sosiaaliryhmien oikeutta tukea ja auttaa perheitä lastensa kasvatuksessa. Kasva-

tus tällä tavoin ymmärrettynä on perusta "agenda 2030":n toteuttamiselle ja ympäristön parantamiselle.

Samaan aikaan hallitusten johtajien on tehtävä kaikki mahdollinen sen varmistamiseksi, että kaikilla voisi olla vähimmäismäärä arvokkaaseen elämään ja perheen perustamiseen tarvittavia henkisiä ja aineellisia keinoja, perheen, joka on kaiken sosiaalisen kehityksen perusluku. Käytännössä tämä ehdoton minimi ilmaistaan kolmella sanalla: asunto, työ ja maa, ja yhdellä hengellisellä sanalla: hengellinen vapaus, johon sisältyvät uskonnonvapaus, oikeus koulutukseen ja muut kansalaisoikeudet.

Kaikessa tässä yksinkertaisin ja paras mitta ja osoitus uuden kehitysagendan toteutumisesta on tehokas, käytännöllinen ja välitön pääsy kaikille olennaisiin aineellisiin ja henkisiin hyvyksiin: asuminen, arvokas ja asianmukaisesti palkattu työ, riittävä ruoka ja juomavesi; uskonnonvapaus ja yleisemmin hengellinen vapaus ja koulutus. Näillä ihmisen kokonaisvaltaisen kehityksen pilareilla on yhteinen perusta, joka on oikeus elämään ja yleisemmin se, jota voisimme kutsua itse ihmislunnon oikeudeksi olemassaoloon.

Ekologinen kriisi ja laajamittainen biodiversiteetin tuhoaminen voivat uhata ihmislajin olemassaoloa. Tuhoiset seuraukset globaalin talouden vastuuttomasta huonosta hoitamisesta, jota ohjaa vain varakkuuden ja vallan himo, olkoot kehoituksena rehelleeseen ihmisen mietiskelyyn: "Ihminen ei ole pelkästään itseään luova vapaus. Ihminen ei luo itseään. Hän on henki ja tahto, mutta myös luonto" (Benedictus XVI, puhe Saksan valtiopäiville 22. syyskuuta 2011, siteerattu Laudato si', 6). Luomakunta on vaarassa, "jos me itse olemme lopullinen tuomari ... Luomakunnan tuhmaaminen alkaa siellä, missä emme enää tunnusta mitään itseämme ylempänä olevaa, vaan

näemme pelkästään itsemme" (Benedictus XVI, puhe Bolzano-Bressanonon hiippakunnan papistolle 6. elokuuta 2008, siteerattu Laudato si', 6.) Siten ympäristön puolustaminen ja syrjinnän vastainen taistelu edellyttävät, että tunnistamme ihmisluontoon itsensä kirjoitetun moraalilain, johon sisältyy miehen ja naisen luonnollinen erilaisuus (vrt. Laudato si', 155) ja ehdoton elämän kunnioittaminen kaikissa vaiheissaan ja ulottuvuuksissaan (vrt. Laudato si', 136).

Jos ei tunnisteta tiettyjä kiistämättömiä luonnollisia eettisiä rajoja ja jos ei välittömästi toteuteta noita ihmisen kokonaisvaltaisen kehityksen pilareita, ihanne "pelastaa tulevat sukupolvet sodan vitaukselta" (YK:n peruskirjan johdanto) ja "edistää sosiaalista kehitystä ja parempien elämisen ehtojen aikaansaamista vapaammassa oloissa" (sama) on vaarassa tulla saavuttamattomaksi illuusioksi tai vielä pahempaa, tyhjäksi puheeksi, joka peittelee kaikenlaista väärinkäyttöä ja korruptiota tai toteuttaa ideologista kolonisaatiota pakottamalla poikkeavia, kansan identiteetille vieraita ja lopulta vastuuttomia malleja ja elämäntyyplejä.

Sota on kaikkien oikeuksien kieltämisestä ja dramaattinen hyökkäys ympäristöä vastaan. Jos tahdomme todellista inhimillistä kokonaisvaltaista kehitystä kaikille, meidän on työskenneltävä väsymättä välttääksemme sodan kansakuntien ja kansojen välillä.

Tämän vuoksi on taattava kiistämätön laillisuusperiaate ja väsymätön turvautuminen neuvotteluun, välitykseen ja välitystuomioon, kuten ehdottaa YK:n peruskirja, joka on todella perustavanlaatuisen juridinen normi. Näiden 70 vuoden kokemus YK:n perustamisen jälkeen yleensä ja erityisesti näiden kolmannen vuosituhaten 15 ensimmäisen vuoden kokemus paljastavat sekä kansainvälisten normien täyden toteuttami-

Jatkuu seuraavalla sivulla

Pyhä isä

sen vaikuttavuuden että niiden voimaansaattamisen puutteen tehottomuuden. Kun YK:n peruskirjaa kunnioitetaan ja sovelletaan läpinäkyvästi ja rehellisesti, ja vailla muita motiiveja velvoittavana oikeudenmukaisuuden viitekohtana eikä keinona kätkeä pettäviä aikeita, rauhanomaisia tuloksia saavutetaan. Jos taas toisaalta normia pidetään yksinkertaisesti välineenä, jota käyttää silloin kun siitä on hyötyä ja jota välttää kun niin ei ole, todellinen Pandoran lipas avautuu, vapauttaen kontrolloimattomia voimia, jotka vahingoittavat vakavasti puolustuskyvyttömiä väestönosia, kulttuuriympäristöä ja jopa biologista ympäristöä.

YK:n peruskirjan johdanto ja ensimmäinen artikla asettavat perustan kansainväliselle juridiselle viitekehyskelle: rauha, kiistojen rauhanomainen ratkaisu ja ystävällisten suhteiden kehittyminen kansakuntien välillä. Voimakkaasti näitä lausumia vastaan ja käytännössä ne kieltäen on olemassa jatkuva pyrkimys aseiden, erityisesti joukkotuhoaseiden kuten ydinaseiden, levittämiseen. Keskinäisen tuhon uhkaan – ja mahdollisesti koko ihmiskunnan tuhoutumiseen – perustuva etiikka ja laki ovat itsessään ristiriitaisia ja hyökkäys koko YK:n viitekehystä vastaan, mikä lopulta johtaisi ”pelon ja epäluottamuksen yhdistämiin kansakuntiin”. On kiireesti työskenneltävä ydinaseista vapaan maailman eteen, noudattaen täysin sopimusta niiden leviämisen estämisestä, sekä kirjainta että henkeä, päämääränä näiden aseiden täydellinen kieltäminen.

Hiljattain saavutettu ydinsopimus Aasian ja Lähi-Idän herkillä alueella on todiste poliittisen hyvän tahdon ja rehellisesti, kärsivällisesti ja kestävästi toteutetun lain mahdollisuuksista. Ilmaisen toivoni siitä, että tämä sopimus olisi pitkäkestoinen ja tehokas ja kantaisi toivottua hedelmää kaikkien osapuolten yhteistyöllä.

Tässä mielessä ei puutu vahvoja todisteita siitä, kuinka kielteisiä vaikutuksia on sotilaallisilla ja poliittisilla interventioilla, joita kansainvälisen yhteisön jäsenet eivät keskenään koordinoi. Siksi joudun pahoitellen toistamaan jälleen toistuvasti esittämäni vetoomuksen koskien tuskallista tilannetta koko Lähi-Idässä, Pohjois-Afrikassa ja muissa Afrikan maissa, joissa kristityt yhdessä muiden kulttuuri- ja etnisten ryhmien ja jopa enemmistöuskonnon edustajien kanssa, jotka eivät tahdo joutua sekaantumiaan vihaan ja mielettömyyteen, on pakotettu todistamaan jumalanpalveluspaikkojensa, kulttuuri- ja uskontoperintönsä, talojensa ja omaisuutensa tuhoamista ja kohtaavat vaihtoehdon joko paeta tai joutua maksamaan omalla elämällään tai orjaksi joutumisella siitä, että pitävät kiinni hyvästä ja rauhasta.

Näiden todellisuuksien tulisi olla vakava kehoitus omantunnon tutkimiseen niiden taholta, joiden osana on johtaa kansainvälisiä asioita. Ei ainoastaan uskonto- tai kulttuurivainoissa vaan jokaisessa konfliktitilanteessa, kuten Ukrainassa, Syyriassa, Irakissa, Libyassa, Etelä-Sudanissa ja suurten järvien alueel-

Kuva UN Photo

la todelliset ihmiset ovat etusijalla puolueellisiin intresseihin nähden, kuinka oikeutettuja ne sitten olisivatkin. Sodissa ja konflikteissa ihmisyyksilöt, veljemme ja sisaremmet, miehet ja naiset, nuoret ja vanhat, pojat ja tytöt itkevät, kärsivät ja kuolevat; ihmisolennot, jotka helposti heitettään syrjään kun vastauksemme on pelkkään listojen laatiminen ongelmista, strategioista ja erimielisyyksistä.

Kuten kirjoitin kirjjeessäni YK:n pääsihteerille 9. elokuuta 2014, ”perusymmärrys ihmisen arvokkuudesta pakottaa kansainvälistä yhteisöä erityisesti kansainvälisen oikeuden normien ja mekaniismin kautta tekemään kaikkensa lopettaakseen ja estääkseen systemaattisen väkivallan etnisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä vastaan” ja suojelemaan viattomia kansoja.

Samalla linjalla mainitsen toisenlaisen konfliktin, joka ei aina ole niin avoin mutta tappaa hiljaisesti miljoonia ihmisiä; toisenlaisen sodan, jota monet yhteiskuntamme kokevat huumekaupan seurauksena; sodan johon suhtaudutaan itseäänselvyytenä ja jota taistellaan heikosti. Huumekauppaan liittyy luonnostaan ihmiskauppaa, rahanpesua, asekauppaa, lasten hyväksikäyttöä ja muita korruption muotoja, korruption joka tunkeutuu eri tasoilla sosiaaliseen, poliittiseen, sotilaalliseen, taiteelliseen ja uskonnolliseen elämään ja monissa tapauksissa synnyttää rinnakkaisrakenteita, jotka uhkaavat instituutioidemme uskottavuutta.

Aloitin puheeni muistamalla edeltäjiäni vierailuja. Toivon, että sanani otetaan ennen kaikkea jatkona Paavali VI:n puheen viimeisille sanoille. Vaikka niistä on kulunut lähes tarkalleen 50 vuotta, ne pysyvät aina ajankohtaisina. Linaaan: ”On tullut aika, jolloin tarvitaan ehdottomasti pysähtymistä, hiljentymishetkeä, mietskelyä ja jopa rukousta, jotta voimme uudelleen ajatella yhteistä alkuperäämme, historiaamme, yhteistä päämääräämme.

Vetoaminen ihmisen moraaliseen omatuntoon ei ole koskaan ollut yhtä välttämätöntä kuin nykyään... Vaara ei tule edistyksessä eikä tieteessä. Jos niitä käytetään hyvin, ne voivat auttaa ratkaisemaan suuren määrän ihmiskuntaa ahdistavia ongelmia” (puhe YK:lle 4. lokakuuta 1965). Muun muassa ihmisen nerous, hyvin sovellettuna, auttaa varmasti kohtaamaan ekologisen tuhoutumisen ja syrjinnän haasteet. Kuten Paavali VI sanoi: ”Todellinen vaara tulee ihmiseltä, jolla on käytettävissään yhä voimakkaampia välineitä, jotka sopivat yhtä hyvin tuhon aiheuttamiseen kuin ylevien voittojen saavuttamiseen” (sama).

Kaikkien miesten ja naisten yhteisen kodin on jatkuvasti nouseva perustalta, jonka muodostavat yleismaailmallisen veljeyden oikea ymmärtäminen ja jokaisen ihmiselämän pyhyden kunnioittaminen, jokaisen miehen ja jokaisen naisen, köyhän, iäkkään, lapsen, sairaan, syntymättömän, työttömän, hylätyn, hyödyttämänä pelkkänä tilaston osana pidetyn. Kaikkien miesten ja naisten yhteisen kodin on myös rakennettava ymmärrykselle luodun luonnon tietynlaisesta pyhydestä.

Tällainen ymmärrys ja kunnioitus edellyttävät korkeampaa viisautta, joka hyväksyy transsendenssin ja itsetranssendenssin, torjuu ylivaltaisen eliitin luomisen ja tunnistaa, että yksilön ja yhteisöllisen elämän täysi merkitys löytyy epäitsekästä toisten palvelemisesta ja viisaasta ja kunnioittavasta luomakunnan käytöstä yhteiseksi hyväksi. Paavali VI:n sanoja toistaakseni, ”modernin sivilisaation rakennus on rakennettava hengellisille periaatteille, koska vain ne kykenevät paitsi tukemaan myös valaisemaan sitä (sama).

El Gaucho Martín Fierro, kotimaani kirjallisuuden klassikko, sanoo: ”Veljien tulee seistä toistensa rinnalla, koska tämä

on ensimmäinen laki; säilyttäkää todellisen side välillänne aina ja kaikkina aikoina – koska jos taistelette keskenänne, ulkopuoliset tuhoavat teidät.”

Nykymaailma, niin näennäisesti yhteen liittynyt, kokee kasvavaa ja vakaata sosiaalista pirstaloitumista, joka vaarantaa ”yhteiskunnallisen elämän perustan” ja johtaa ”asettumaan toinen toistamme vastaan omien intressiemme puolustamiseksi” (Laudato si’, 229).

Nyky aika kutsuu meitä asettamaan etusijalle teot, jotka synnyttävät uusia prosesseja yhteiskunnassa, jotta ne kantaisivat hedelmää merkittävässä ja positiivisissa historiallisissa tapahtumisissa (vrt. Evangeeliumi Gaudium, 223). Emme voi sallia siirtävämmä ”tiettyjä agendoja” myöhemmäksi tulevaisuuteen. Tulevaisuus vaatii meiltä kriittisiä ja globaaleja päätöksiä maailmanlaajuisen konfliktien edessä, jotka kasvattavat syrjittyjen ja puutteenaisten määrää.

YK-järjestön ja sen toimintojen kiitettävää kansainvälistä juridista viitekehystä, kuten kaikkia muitakin inhimillisiä pyrkimyksiä, voidaan parantaa, mutta se pysyy välttämättömänä. Samalla se voi olla pantti turvallisesta ja onnellisesta tulevaisuudesta tuleville sukupolville. Sitä se on, jos valtioiden edustajat voivat jättää syrjään puolueelliset ja ideologiset intressit ja vilpittömästi pyrkivät palvelemaan yhteistä hyvää. Rukoilen kaikkivaltiasta Jumalaa, että niin käy, ja vakuutan teille tukeni ja rukoukseni ja kaikkien katolisen kirkon uskovien rukoukset, jotta tämä instituutio, kaikki sen jäsenvaltiot ja virkailijat tarjoaisivat aina vaikuttavan palveluksen ihmiskunnalle, palveluksen joka kunnioittaa moninaisuutta ja kykenee yhteisen hyvän vuoksi toteuttamaan parasta jokaisessa kansassa ja jokaisessa yksilössä. Jumala siunatkoon teitä kaikkia. Kiitos.

Franciscus

Toisenlainen valloittaja

Paavi Franciscuksen apostolinen matka uuteen maailmaan oli toisenlainen kuin 1400-luvun eurooppalaisten valloittajien. Ei hän mennyt sinne lisäämään valtaansa, hankkimaan omaisuutta ja alistamaan ketään. Hän meni sinne Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin perustuvan toivon airueena: Kuubaan valamaan uskoa ja toivoa, Yhdysvaltoihin kannustamaan todellisen vapauden hengen etsimistä, YK:n yleiskokoukseen vaatimaan toimenpiteitä myös kristittyjen vainoja vastaan ja Maailman perhetapaamiseen tukemaan perheitä. Hän otti voimakkaasti kantaa myös uskonnon- ja omantunnonvapauden puolesta. Paavi ei valloita aseilla, hän valloittaa sydämellä.

Kuuba

Paavi Franciscuksen apostolinen matka maailman perheiden tapaamiseen Yhdysvaltain Philadelphiassa alkoi lauantaina 19.10.2015 lennolla Roomasta Kuubaan. Matkansa teemaksi paavi mainitsi Havannan lennolla rauhan. Rauhan sijaan maailma on täynnä sotia, maasta muuttavien ja konflikteja kuolemanvaarassa pakenevien ihmisten aaltoja.

Varsinainen ohjelma Kuubassa alkoi sunnuntaina pyhällä messulla Havannan Vallankumousaukiolla. Iltapäivällä paavi tapasi Kuuban presidentin ja muuta valtiojohtoa. Illan hän aloitti vespereillä pappien, sääntökuntalaisten ja seminaristien kanssa Havannan katedraalissa. Vesperein jälkeen paavi tapasi nuoria Padre Félix Varela -kulttuurikeskuksessa.

Maanantaina paavi lensi Itä-Kuubassa sijaitsevaan Holguínin kaupunkiin, jossa hän vietti messun kaupungin Vallankumousaukiolla. Messun jälkeen hän siunasi koko kaupungin ja lensi vähän matkaa etelään, Santiagon kaupunkiin, jossa hän tapasi Kuuban piispoja Pyhän Basileioksen seminaarissa ja vietti rukoushetken kaupungissa sijaitsevassa Cobren laupeuden Neitsyen pyhäkössä.

Tiistaina aamulla pyhä isä vietti samassa pyhäkössä messun ja tapasi sitten perheitä Neitsyt Marian taivaaseenottamisen katedraalissa Santiagossa. Tätä seurasi Santiagon kaupungin siunaaminen.

Koko Kuuban vierailu oli paavin mukaan ennen kaikkea pastoraalinen, ei poliittinen. "Vierailu oli hyvin pastoraalinen, katolisen yhteisön kanssa, kristittyjen kanssa, mutta myös hyvän tahdon ihmisten kanssa. Siksi viestini sisältyivät saarnoihin."

Yhdysvallat

Santiagosta paavi lensi suoraan Yhdysvaltojen pääkaupunkiin Washingtoniin. Ohjelma jatkui vasta keskiviikkoamu- na, jolloin hän tapasi presidentti Obaman Valkoisessa talossa. Tapaamisen jälkeen pyhä isä kohtasi Yhdysvaltain piispat Pyhän Matteuksen katedraalissa. Iltapäivällä paavi vietti Perisyntymän sikiä-

Kuva WMOF2015

misen kansallispyhäkössä autuaan Junipero Serran kanonisaatiomessun.

Torstaina 24.9. paavi Franciscus vieraili Yhdysvaltain kongressissa. Siellä hän otti esimerkiksi neljä amerikkalaista vaikuttajaa: Abraham Lincolnin puolustamansa vapauden takia; Martin Luther Kingin moninaisuudessa toteutuvan vapauden ja erottelemattomuuden takia; Dorothy Dayn sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja ihmisoikeuksien takia ja Thomas Mertonin vuoropuhelukyvyn ja Jumalalle avoimen mielenlaadun takia. Sen jälkeen hän tutustui Pyhän Patrickin seurakunnan avustustyöhön. Illaksi hän lensi New Yorkiin, jossa hän vietti vesperein yhdessä papiston ja sääntökuntalaisten kanssa Pyhän Patrickin katedraalissa.

Perjantaina pyhä isä vieraili heti aamulla Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa, jossa hän piti merkittävän puheen YK:n yleiskokoukselle (ks. s. 6-8). Tämän jälkeen hän osallistui uskontojenväliseen muistohetken Ground Zero -muistomerkillä, joka on rakennettu syyskuun 11. päivän (2001) terrori-iskussa romahtaneiden pilvenpiirtäjien paikalle.

Iltapäivällä paavi tapasi harlemilaisia lapsia ja perheitä Our Lady, Queen of Angels -koulussa. Illalla hän vietti messun Madison Square Gardenissa.

Maailman perhetapaaminen

Lauantaina paavi Franciscus aloitti matkansa kohti vierailunsa pääkohdetta Philadelphiassa, jossa oli käynnissä katolisen kirkon Maailman perhetapaaminen. Ensimmäisenä hän vietti siellä Pyhien Pietarin ja Paavalin katedraalissa messun piispojen, pappien ja sääntökuntalaisten läsnäollessa. Iltapäivällä hän tapasi espanjankielistä yhteisöä ja muita siirtolaisia ja puhui uskonnonvapauden merkityksestä. Illalla oli vuorossa perheiden festivaali ja rukousvigilia.

Sunnuntaina 27.9. paavi tapasi ensimmäiseksi aamulla joitakin seksuaalisen hyväksikäytön uhreja. Sen jälkeen hän kohtasi perhetapaamiseen osallistuvia piispoja ja vieraili vielä läheisessä vankilassa.

Iltapäivällä oli vihdoin Maailman perhetapaamisen päätösmessun aika. Saarnassaan pyhä isä kuvasi kauniilla tavalla pienten asioiden merkitystä: "Usko avaa 'ikkunan' Hengen läsnäololle ja

toiminnalle. Se näyttää meille, että, niin kuin onnellisuus, myös pyhyys on aina sidoksissa pieniin eleisiin. 'Joka antaa teille maljallisen vettä minun nimessäni, ei jää palkkaansa vaille', sanoo Jeesus (Mark. 9:41). Nämä pienet eleet me opimme kotoa, perheessä. Ne häviävät kaikkien muiden tekemiemme asioiden tieltä, mutta ne tekevät silti joka päivästä erilaisen. Ne ovat niitä pieniä asioita, joita äidit ja isoäidit, isät ja isoisät, lapset, veljet ja sisaret tekevät. Ne ovat pieniä hellyyden, lempeyden ja välittämisen merkkejä. Niin kuin päivällinen, jota illalla odotamme, aikainen lounas, joka odottaa aikaisin töihin lähtenyttä. Kotoisia eleitä. Niin kuin on siunaus ennen nukkumaanmenoa, halaus, kun tullaan kotiin raskaan työpäivän jälkeen. Rakkautta osoitetaan pienillä asioilla, kiinnittämällä huomiota pieniin päivittäisiin merkkeihin, joiden avulla tunnemme olevamme kotona. Usko kasvaa, kun sitä eletään ja muokataan rakkaudella. Siksi meidän perheemme, kotimme, ovat todellisia kotikirkkoja. Ne ovat se oikea paikka, jossa usko voi muuttua elämäksi ja elämä voi kasvaa uskossa."

Paluulento

Paavi Franciscus lähti paluulennolle Roomaan sunnuntai-illalla. Tavalliseen tapaan hän vastasi taas lehtimiesten kysymyksiin. Vastauksissaan hän korosti omantunnonvapauden merkitystä: "Jokaisen oikeusjärjestelmän tulisi tarjota mahdollisuus kieltäytyä omantunnon perusteella, sillä se on oikeus, ihmisoikeus. Muussa tapauksessa päättyisimme oikeuksien välillä valitsemiseen: 'Tämä oikeus on hyvä, tämä on huonompi.' Se on ihmisoikeus. Liikutun aina, kun luen – ja olen lukenut monta kertaa –, 'Rolandin laulun', jossa maurit asetettiin riviin kastemaljan eteen. Heidän piti valita kaste tai miekka. Heidän oli tehtävä valinta. Heidän ei ollut mahdollisuutta kieltäytyä. Se on oikeus, ja jos me haluamme rauhaa, meidän on kunnioitettava kaikkia oikeuksia."

Marko Tervaportti

Lisää paavin vierailun puheita ja tekstejä on luettavissa Vatikaanin nettisivulla.

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the **Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4, Helsinki**. The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechism will be on

- Monday October 26th (note date!)

Contact person: **Diana Kaley**, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. **Antoine Lévy, OP**.

Maallikkodominikaanit järjestävät Katekismuksen opiskelua

Studium Catholicumissa
Ritarikatu 3, III kerr., Kruununhaka

Kokoonnumme la 24.10.
klo 14 - 15.50 ja tutkimme
Katolisen kirkon katekismuksen
viimeistä osaa Kristillinen rukous,
s. 657 - 678. Lopuksi rukoilemme
vesperin. Seuraavat kokoontumiset
ovat la 14.11. ja 12.12.

Tervetuloa myös uudet osallistujat!

Maallikkodominikaanit

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

AGNES GOERKE
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin
katedraalissa torstaina
5. marraskuuta 2015 klo 18.00.

Artikkeleita

Torstaina 24. syyskuuta Suomen Caritas järjesti Pakolaisten tukena -infotilaisuuden vapaaehtoisille, joita kiinnostaa pakolaisten auttaminen. Pyhän Marian seurakunnan seurakuntasaliin tuli noin 25 henkilöä ja kiinnostusta oli sitäkin enemmän.

Infoillan aluksi Caritaksen puheenjohtaja Larissa Franz-Koivisto kertoi lyhyesti Suomen Caritaksesta, yhteistyöstä muiden Pohjoismaiden Caritasten kanssa sekä piispan kanssa pidetystä kokouksesta. Caritas koordinoi seurakuntien avustustyötä hiippakunnassa. Caritas koordinoi vapaaehtoisia, mutta on myös yhteistyöelin sekä seurakuntien että seurakuntien ja yhteisöiden eri ryhmien välillä. Esimerkiksi Helsingin seurakunnissa toimiva Welcoming Team (www.katolinen.net/tervetulotiimi) oli torstai-illan kokouksessa hyvin edustettuna ja mukana yhteistyössä.

Stellis ja muut tilat

Paavin vetoamisen jälkeen useat seurakuntalaiset ympäri Suomea ovat ehdottaneet Lohjalla sijaitsevaa Stella Maris -hiippakuntakeskusta vastaanottokeskukseksi. Tästä mahdollisuudesta Suomen Caritas on keskustellut piispan kanssa, mutta toistaiseksi on päädytty siihen, että Stella Maris pysyy vain kirkon omassa käytössä. Tilannetta seurataan ja jos pyyntö esimerkiksi valtion tai kunnan taholta tulee suoraan, asiaa harmitaan uudelleen. Stelliksen tilat ovat kuitenkin pienet, sillä Maahanmuuttovirasto (www.migri.fi) kaipaava turvapaikanhakijoille nyt lähinnä 200–500 henkilön yksiköitä, ei pienempiä. Hiippakuntakeskus soveltuisi siten parhaiten esimerkiksi yksin tulleiden lasten perhekeskyyksiköksi, mutta tähän tarkoitukseen taas keskuksen sijainti on haastava.

Seurakunnissa on kuitenkin paljon taitoa seurata paavin kehoitusta majoittaa pakolaisia. Koska Maahanmuuttovirasto koordinoi Suomessa kaikkia vastaanottokäytössä olevia tiloja keskitetysti, myös seurakuntien ja seurakuntalaisten mahdolliset tilat tulee ilmoittaa keskitetysti. Piispa on siksi pyytänyt mm. kirkkoherrojen välityksellä seurakuntalaisia, joilla on mahdollisesti turvapaikanhakijoiden käyttöön soveltuvia tiloja, ilmoittamaan asiasta piispan taloon, jotta tieto voidaan antaa eteenpäin keskitetysti.

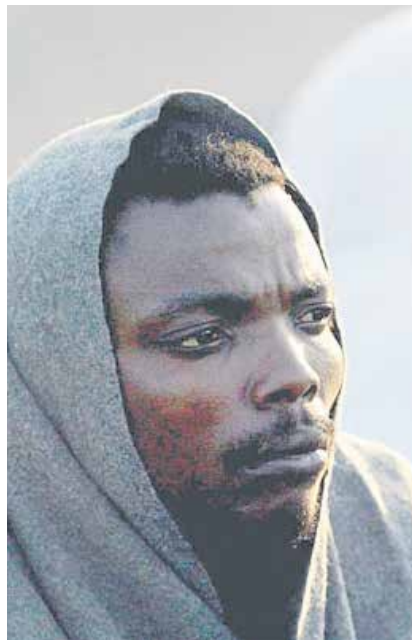
Sakramentit katolilaisille turvapaikanhakijoille

Vastaanottokeskuksissa asuu tällä hetkellä suurimmaksi osaksi ei-katolilaisia. Koska heidän joukossaan on kuitenkin myös katolilaisia, asukkaille on tärkeä tie-

Infoillassa puhui mm. Suomen Caritas ry:n puheenjohtaja Larissa Franz-Koivisto. Infoiltaan Pyhän Marian seurakunnan seurakuntasalissa osallistui runsaat 20 vapaaehtoista.

Pakolaisten tukena -infoillan kuulumiset

dottaa diaspora- ja muista messuista sekä siitä, mistä lähin katolinen kirkko löytyy, koska myös turvapaikanhakijoilla on luonnollisesti oikeus sakramentaaliseen elämään. Todettiin, että messutiedotustyötä on tehostettava ja että myös Katolinen tiedotuskeskus voi osallistua tähän.

Vastaanottokeskuksissa työskentelevät kokoukseen osallistujat kertoivat tarpeeksi muille, mikä tilanne tällä hetkellä on. Haastavaa on mm. se, että keskuksissa vaihtuvuus on suurta. Painotettiin, että vastaanottokeskukset ovat siellä asuvien koti ja ettei eroa tehdä katolilaisten ja muista uskontoja tai uskonnottomuutta edustavien välillä. Vastaanottokeskuksiin tiedotetaan messuista ja kirkkoista, mutta toimintaa ei itse keskuksissa voi järjestää (muuta kuin keskustusten itsensä toivomuksesta esim. kieliopetusryhmiä).

Etkö päässyt tulemaan infoiltaan? Ilmoittaudu vapaaehtoiseksi netissä ja rastita, että haluat mukaan #RefugeesWelcome s-postilistalle: www.caritas.fi/vapaaehtoiseksi

Vill du ha e-post om Caritas' flyktingarbete? Anmäl dig på www.caritas.fi/volontar

Would you like e-mail notifications about Caritas Finland's refugee work? Fill in the form at www.caritas.fi/volunteer

Tästä eteenpäin?

Käytiin vilkasta keskustelua siitä, mikälainen apu on mielekästä, tervetullutta ja rajattujen resurssien parasta käyttöä. Päädyttiin perustamaan työryhmä, joka jakaa tarkempia tehtäviä vapaaehtoisille.

Todettiin, että Suomessa monet asiat toimivat jo hyvin ja että Suomen Caritas-ta suuremmat järjestöt kuten Suomen Punainen Risti ja Pelastakaa Lapset tekevät hienoa työtä turvapaikanhakijoiden auttamiseksi. Suomen Caritas on osa auttajien verkostoa ja seuraa tiiviisti, mitä eri tahot tekevät. Caritas antaa myös mielellään muiden toimijoiden yhteystietoja, jos jollakulla on kiinnostusta tietäntyyppiseen toimintaan.

Suurkiitos kaikille, jotka kokoukseen omalla panoksellaan osallistuivat, sekä kaikille muille kiinnostuksensa ilmoittaneille. Tiedotustyötä jatketaan myös

muissa seurakunnissa, esimerkiksi Tampereelle Caritas on jo suunnittelemassa vapaaehtoistapaamista.

Tämä teksti on myös julkaistu Suomen Caritaksen nettisivuilla: www.caritas.fi/ajan-kohtaista

Information om flyktingarbete på svenska

Torsdagen den 24 september ordnade Caritas Finland en informationskväll för volontärer som är intresserade av att hjälpa flyktingar och asylsökande i Finland. I träffen i S:ta Maria församlings-sal i Helsingfors deltog cirka 25 personer och intresset har varit stort även i övrigt. Deltagarna fick bl.a. information om möjligheterna att använda stiftsgården Stella Maris som flyktingförläggning. Vill du veta mera? En rapport från kvällen finns på Caritas Finlands webbplats: www.caritas.fi/aktuellt/refugeeswelcome.

#RefugeesWelcome Information in English

On September 24 Caritas Finland arranged a #RefugeesWelcome evening for volunteers, as Caritas, in close cooperation with the bishop and the curia, coordinates the relief efforts of the Catholic parishes and organisations in Finland. For a report in English from the meeting please go to the Caritas Finland website: www.caritas.fi/news/refugeeswelcome.

Sara Torvalds

Artikkeleita

Vuosittain lokakuussa vietettävän ekumeenisen vastuuviikon teema on tänä vuonna erityisen ajankohtainen: pakolaiset. Silmitön väkivalta, kaiken menettäminen, jatkuva kuolemanvaara, epätoivo, vaino ja kidutus ajavat miljoonia ihmisiä etsimään turvaa. Olemmeko valmiit ylittämään oman elämämme rajoja ja auttamaan lähimmäisiämme, jotka ovat usein kirjaimellisesti käyneet läpi tulen ja veden päästäkseen turvaan?

Vastuuviikon aineistossa todetaan, että maailmassa oli vuoden alussa arviolta 51 miljoonaa pakolaista tai turvapaikanhakijaa, nyt heitä on jo 59,5 miljoonaa. Heistä 33,3 miljoonaa elää maansisäisinä pakolaisina. YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 14.1 artiklan mukaan ”Jokaisella vainon kohteeksi joutuneella on oikeus hakea ja nauttia turvapaikkaa muissa maissa.”

Aineistossa kysytään, ”toteutuuko oikeus hakea ja nauttia turvapaikkaa? Välimeren hukkuneet avunhakijat ja Lähi-idän kriisien pakolaisvirrat ovat meille uutisista tuttuja esimerkkejä inhimillisestä epätoivosta, joka ei useinkaan päädy hyvin. Kuinka moni kuoleekaan matkalla kohti tuntematonta toivoa? Melkein jokainen pakenija vaarantaa henkensä ja terveytensä yrittäessään itse turvaan.”

Niille, jotka saavat turvapaikan, se tarkoittaa henkiinjäämistä, elämää, tulevaisuutta ja toivoa. Mutta niistä, jotka eivät saa turvapaikkaa, osa päätyy seurakuntiin pyytämään apua. Vastuuviikon aineistossa sisar Theresa Jezl CPPS Tampereelta kuvaa seurakuntiin suuntautuvaa avuntarvetta näin: ”Kirkolta turvapaikan pyytäminen on lähes poikkeuksetta toivottoman ihmisen teko. Hänellä ei ole enää mitään turvaa eikä oikeutta saada apua valtiolta, joka on kääntänyt hänet pois maasta. Hänellä ei myöskään ole mahdollisuutta elää turvallisesti omassa maassaan. Hänellä ei ole mitään. Me emme voi ymmärtää sitä kuinka laaja, kuinka ääretön käsite tämä ’ei mitään’ on, jos emme ole sitä itse koskaan kokeneet. Sanoma, joka valitettavan usein välittyy pakolaiselle turvapaikanhakuprosessin aikana, on se, et-

Ylitä raja!

Ekumeeninen vastuuviikko
18.-25.10.2015

tei hänen hyvinvointinsa oikeastaan ole merkityksellinen ja tärkeä asia, eli hän ei myöskään ihmisenä ole mitään.”

Vastuuviikon artikkelissa ”Pakolaisuuden monet kasvut” Kaisa Väkiparta, Suomen Pakolaisavun viestintäpäällikkö, kertoo: ”Samalla kun länsimaat vartioivat rajojaan yhä tiukemmin, kehitysmaiden osuus pakolaisten vastaanottamisesta kasvaa. Maailman 51 miljoonasta pakolaisesta 86 prosenttia asuu köyhissä maissa; heistäkin valtaosa oman kotimaansa rajojen sisäpuolella. Vain joka kolmas pakolainen ylittää kotimaansa rajat, ja yksi viidestäkymmenestä hakee turvapaikkaa länsimaista.”

Väkiparta toteaa, että turvallisia reittejä suojelun hakemiseen Euroopasta ei tällä hetkellä käytännössä ole. Tiukka raja-

ja viisumipolitiikka EU:ssa ajaa ihmiset ottamaan yhä suurempia riskejä turvaa hakeakseen. Valtaosa joutuu turvautumaan salakuljettajiin sekä Välimeren yli päästäkseen että edetäkseen Euroopan rajojen sisäpuolelle. Riskit ovat suuret ja moni menettää henkensä matkalla. Väkiparran mukaan Välimeren vaarallisen ylityksen sijaan tulisi ottaa käyttöön humanitaarinen viisumi. (Todettakoon, että myös esimerkiksi Euroopan Caritasten kattojärjestö Caritas Europa on tiedotteessaan 16.9. korostanut humanitaarisen viisumin tärkeyttä.)

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ kirjoittaa Vastuuviikon 2015 aineistossa näin: ”Pyhän Franciscus Assisilaisen kääntymys oli hyvin konkreettinen. Hän kulki erään lepratautisen ohitse.

Kuljettuaan jonkun matkaa hän kääntyi, meni miehen luo ja syleili häntä. Hän pystyi ylittämään rajansa ja koki tulleen sa Jeesuksen seuraajaksi. Onko meidän ympäristössämme kenties ihmisiä, joita emme mielellään koskettaisi: Ehkä vammaisia, asunnottomia, vankilasta vapautuneita, maahanmuuttajia, eri etnisiin ryhmiin kuuluvia? Uskallammeko ylittää itsemme ja astua sydämessämme olevien rajojen yli ja lähestyä kaikkia lähimmäisiä?”

Vastuuviikon aloitteesta on syntynyt myös Refugees Welcome –tempaus, joka pyrkii yhdistämään turvapaikanhakijoita ja niitä, jotka ovat halukkaita tarjoamaan kotinsa majoitukseen. Lisätietoa Vastuuviikosta ja ladattavat aineistot löytyvät osoitteesta www.vastuuviikko.fi.

Pyhiinvaellus on erityinen merkki, koska se on kuva vaeluksesta, jonka jokainen ihminen kulkee elämänsä aikana. Ihminen on viator eli pyhiinvaeltaja, joka kulkee tietään päämäärää kohti. Jokaisen on voimiansa mukaan tehtävä pyhiinvaellus. Se on merkki siitä, että laupeus on saavutettava päämäärä, joka edellyttää vaivannäköä ja uhria.

Itse Herra Jeesus osoittaa pyhiinvaelluksen vaiheet: Älkää tuomitko, niin teitäkään ei tuomita, älkää julistako ketään syylliseksi, niin ei teitäkään julisteta syylliseksi, päästäkää vapaaksi, niin teidätkin vapautetaan. Niin kuin te mittaatte, niin teillekin mitataan (vrt. paavi Franciscus, Misericordiae Vultus).

Syyskuun alussa noin 70 henkilöä edustaen 15 eri kansallisuutta osallistui ensimmäiseen Suomessa sitten reformaation järjestettyyn mariaaniseen pyhiinvaellukseen ja retrettiin. Yli 40 kävelijä sateessa Lohjan Pyhän Laurin keskiaikaiselta kirkolta metsän ja peltojen halki hiippakunnan keskukseen Stella Marikseen, joka on omistettu pyhälle Marialle, Jumalanäidille.

Vaellus alkoi Pyhän Henrikin katedraalilta ja Pyhän Marian kirkolta. Vaelluksen oli järjestänyt molempien seurakuntien Tervetuloa kirkkoon-vapaaehtoisryhmä, jonka projektinvetäjänä toimii Studium Catholicumin Lucia Indrén. Pyhiinvaelluksen tulisielujia olivat Pedro, Alfonso, Mervi, Jan-Peter ja monet muut aktiivit. Vuoden aikana oli kerätty varoja vapaaehtoistyöllä pyhiinvaellusta varten. Caritaksen huomattava avustus bussikuljetusta varten lopulta mahdollisti pyhiinvaelluksen toteutuksen. Mervin, Cecilian ja Ilonan tarkka taloudenhoito ja osaaminen suurten joukkojen ruokkimisessa olivat oleellisia pyhiinvaelluksen onnistumiselle. Söimme hyvin ja maistavasti. Suurkiitos heille.

Pyhiinvaellusta oli valmisteltu yli puoli vuotta. Aloitimme tyhjin käsin. Emme edes tienneet mitä reittiä kulkisimme. Isä Juan, Alfonso, Pedro, Reijo ja allekirjoittanut laadimme ensin kartalla reitin, jonka jälkeen kävelimme sen maastossa. Ilman tätä työtä ei pyhiinvaellus olisi ollut mahdollinen.

Lauantai 5. syyskuuta oli sateinen. Lainasimme pyhiinvaellusristin Pyhän Henrikin seurakunnalta. Isä Marco oli tässä suureksi avuksi. Hän oli myös antanut seurakunnan tiloja käyttömme suunnittelukokouksia varten. Suurkiitos hänelle.

Linja-auto täyttyi nopeasti. Sade yltyi kun saavuimme Lohjalle. Onneksi paikallinen halpahalhi oli auki ja saimme os-

Mariaaninen pyhiinvaellus Stella Marikseen

5.-6. syyskuuta 2015

tettua valkoisia ja läpinäkyviä sadeviittoja. Vaeltaessamme olimme kuin aaveita tai enkelilauma. Eläimet laitumilla ainakin säikähtivät meitä. Kuljimme mudassa, hypimme tulvivien oijen yli, jotkut kaatuivat, mutta hengelliset laulut kaikuivat yhä voimakkaammin. Ruusukrukouksen jatkuva toistaminen vahvisti uskoamme ja vei meitä eteenpäin. Paksalolaisten vieraanvaraisuus ja ystävällisyys sai kiitoksemme. He avasivat ovensa niille jotka tarvitsivat sitä.

Pysähdyimme polkujen ja teiden viereen nurmikolle nauttimaan eväistä. "Amazing Grace" kaikui: "Amazing grace how sweet the sound/That saved a wretch like me/I once was lost, but now I'm found/Was blind, but now I see."

23 kilometrin matka taittui nopeasti. Ne jotka eivät jaksaneet vaeltaa koko matkaa haettiin isä Giannin autolla matkalta Stella Marikseen. Loppumatka melkein juostiin. Pyhä Maria odotti meitä. Pyhiinvaeltajat kaatuivat polvilleen ru-

koillen ja ylistäen Herraa. Ilo oli todellista. Virret ja laulut raikuivat, "Ave maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicte tu" ja "As I kneel before you/and see your smiling face/Ev'ry thought, ev'ry word/Is lost in your embrace."

Majoituimme Stella Marikseen. Kaikille löytyi vuode ja perheille omat huoneet. Illallisen jälkeen järjestimme yön yli kestävänsä adoraation Stella Mariksen kappelissa pyhän sakramentin edessä. Kappeli ei sinä yönä ollut tyhjä. Rukoukset Jumalalle olivat kaikkien mielessä.

Sunnuntai 6. syyskuuta oli varattu retrettiä varten. Aamiaisen jälkeen isä Gianni piti esityksen Mariasta, pyhydestä ja tapaamisestaan äiti Teresan kanssa. Veli Leonard puhui myös pyhydestä. Esitysten jälkeen oli rippitilaisuus. Melkein kaikki menivät ripille. Isä Gianni antoi hyviä ja rakentavia ohjeita kaikille miten jatkaa synnitöntä elämää ja maallista vaellusta kohti pyhyttä. Ennen lounasta

oli sunnuntaimessu. Iltapäivä meni rukouksissa ja siivouksessa. Palasimme Helsinkiin linja-autolla myöhään iltapäivällä.

Kyselin osallistujilta pyhiinvaelluksen antia ja millä tavalla sitä voi kehittää. Palaute oli kiittävää ja toivottiin, että pyhiinvaellus voitaisiin tehdä myös ensi vuonna, mutta ehkä hieman aikaisemmin ennen syysateita. Ensi vuosi (8.12.2015 – 20.11.2016) on myös paavi Franciscuksen julistama laupeuden riemuvuosi, joka kehottaa osallistumaan pyhiinvaellukseen. Jumalanäidillä Marialla on tässä erityinen osa, hänhän on laupeuden äiti, joka ohjaa meitä yhä uudelleen löytämään Jumalan hellyyden ilon.

Edelleen kaikuu korvissamme laulu: "Ubi caritas et amor, Ubi caritas, Deus ibi est."

Teksti ja kuvat Jan-Peter Paul

Marian Pilgrimage in pouring rain

Pope Francis recently announced the extraordinary Jubilee Year of Mercy (December 8, 2015-November 20, 2016). In his announcement the Pope highlighted the importance of pilgrimages. He noted that every human being is a viator – a pilgrim on his way towards the goal of earthly life which is heaven. He requests everyone to make a pilgrimage during the forthcoming Jubilee year, which often requires personal suffering and commitment.

The Marian pilgrimage from Lohja medieval church of St Laurentius to Stella Maris, the diocesan center of the Catholic Church in Finland, was organized by the Welcoming Team of St Henry's and St Mary's parishes. Some 70 persons representing 15 different nationalities participated in the Saturday walk on September 5 or the retreat the following Sunday.

The initiative of the pilgrimage was born last spring and immediately accepted as part of the program for the Welcoming Team. A small organizing team was set up with Lucia, the project manager of the Welcoming Team, Pedro, Adolfo, Reijo, Mervi and Jan-Peter as well as Fr. Juan, who now has left for Spain. Several other members also participated in the planning of the pilgrimage. Funding was secured from Caritas and by sales of religious items and coffee after mass during summer Sundays.

Mervi was of major help as she negotiated a good price with the bus company and together with Cecilia and Ilona did a small miracle in feeding some 70 persons over two days with six extensive meals in Stella Maris.

The route was planned and walked through in advance by father Juan, Pedro, Adolfo, Reijo, Brother Leonard and Jan-Peter (see Fides 6-7, 2015).

The pilgrimage started in front of St

Henry's cathedral. The cross was secured with the help of Fr. Marco. The bread for the meals in Stella Maris was secured by Adolfo. We were ready to start the pilgrimage. From St. Mary's several more pilgrims came and soon the bus was full. After introductions and presentations of the program we arrived in Lohja in pouring rain. Luckily a local store was open and most of us bought cheap transparent or white plastic rain coats. We looked like a group of ghosts or angels singing our songs and carrying a wooden cross. The paths were wet covered in mud. Some of us slipped and fell. We had to jump over small streams. Nobody complained. Everybody smiled. We were on a pilgrimage in honour of Mary Mother of God. She was with us and guided us all day.

We said the rosary over and over again, especially the joyful and the glorious mysteries. Fr. Anders, our spiritual leader, prayed with us when we stopped on the way.

The most popular songs were Salve Regina, Ubi Caritas and Amazing Grace. Over and over again you could hear "Ubi caritas et amor, ubi caritas, Deus ibi est" and "Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu".

The closer we got to Stella Maris the faster our steps were. The Finnish language song "Maa on niin kaunis" was also sung over and over again: "Maa on niin kaunis/kirkas Luojan taivas/ihana on sielujen toivotie./Mailman kautta kuljemme laulain/taivasta kohti matka vie."

Stella Maris was our goal, almost like heaven.

Late in the afternoon, after 23 km tough walking we arrived. Some of us ran to the statue of Mary, fell to our knees and prayed. Fr. Anders led the prayers. It was a moment of joy. Slowly each one of us

went to the main building. We were allocated sleeping quarters. Fr. Anders celebrated Mass. Afterwards we took part of a superior three course dinner prepared by Mervi, Cecilia and others. After dinner there was evening prayer and meditation which developed into an all-night vigil in front of the Blessed Sacrament in the very cold Stella Maris chapel.

Sunday morning started with Morning Prayer and meditation in the chapel. We had a fantastic and rich breakfast with porridge and many other foods. Mervi and her colleagues in the kitchen had even catered for persons with special diets. Breakfast was followed by spiritual talks by Father Gianni and Brother Leonard. During the talks there was possibility for confession. Almost everybody went to confession. The themes of the spiritual talks had included themes like holiness, forgiveness and Christian love.

After lunch we visited the statue of Mary again. Several pilgrims had brought their own small statues of Mary to have them blessed. Father Gianni led

the prayers. The retreat ended with afternoon coffee and cleaning of our rooms and the premises. The bus back to Helsinki picked us up late in the afternoon.

The theme of the pilgrimage was defined in the prayer and reflection booklet prepared by Lucia and Bernadette. In my view the following prayer reflects well on the pilgrimage.

"Eternal God, give us the courage to set off on pilgrimage. May we travel unhindered by worldly possessions simply trusting in you for all that we need. Sometimes our hearts may be heavy as we plod along and our feet ache and feel dirty. Other times we will rejoice as the sun shines on the path stretching before us. May we ponder the truth, that the pilgrim's journey is never finished till they reach home. Amen."

It was a memorable pilgrimage. An experience that should be repeated during the forthcoming Jubilee Year.

Jan-Peter Paul

Pilgrimsfärd till Stella Maris

Välkomstkommittéerna för Sankt Henriks och Sankta Maria församlingar organiserade under den första weekenden i september en två dagars 23 km lång pilgrimsfärd från Sankt Laurentius medeltida kyrka i Lojo till stiftets kulturcentrum Stella Maris i Paksalo. Totalt deltog ca 70 personer i vandrigen och reträtten. Närmare 15 olika nationaliteter var representerade.

Programmet var gediget. Vi startade sjutiden på lördagen med buss till Lojo varifrån vi i ösregn och kyligt väder vandrade längs med leriga stigar och skogspartier. Stämningen var utmärkt. Pilgrimsfärdens andliga ledare var fader Anders som höll regelbundna bönestunder och ledde rosenkransbönerna.

I Stella Maris bad vi inför Jungfru Maria statyn och deltog i två mässor, bikt och en hel natts vaka inför det Heliga Sakramentet. Pilgrimsfärden gjordes i det kommande jubileumsårets (8.12.2015 – 20.11.2016) anda.

Vi läste pilgrimernas saligheter på engelska (The Beatitudes of the Pilgrim)

- Blessed are you, pilgrims, if you find that the Way opens your eyes to the unseen.
- Blessed are you, pilgrims, if what concerns you most is not arriving but arriving with others.
- Blessed are you, pilgrims, when you contemplate the sights of the Way and find them full of names and new dawns.

- Blessed are you, pilgrims, because you have discovered that the true Way begins at the end.
- Blessed are you, pilgrims, if your backpack empties of things as your heart doesn't know where to fit so many emotions.
- Blessed are you, pilgrims, if you discover that a step backwards to help others is more valuable than 100 forward without awareness of those at your sides.
- Blessed are you, pilgrims, when you don't have words to give thanks to everything that surprises you at every turn of the Way.
- Blessed are you, pilgrims, if you search for the truth and make of the way life and of your life a way in search of the One who is the Way, the Truth and the Life.
- Blessed are you, pilgrims, if on the Way you meet yourself and gift yourself with time without rushing.
- Blessed are you, pilgrims, if you discover that the Way holds a lot of silence, and the silence of prayer of meeting with the Father who is waiting for you.

Pilgrimsfärden gjorde oss en upplevelse rikare och hoppeligen hjälpte oss att leva ett mera heligt dagligt liv. Hela livet är ju sist och slutligen en pilgrimsfärd.

Jan-Peter Paul

Artikkeleita

Elokuun viimeisenä viikonloppuna parinkymmenen hengen ryhmä koontui ensimmäistä kertaa Suomesa Schönstatt-liikkeen hengessä vietettyyn retrettiin Stella Marikseen. Osallistujista lähes puolet oli lapsia, joten kyseessä ei ollut mikään hiljaisuuden retretti, vaan lähinnä mahdollisuus viettää aikaa yhdessä rukoillen ja Schönstatt-liikkeen ajatuksiin tutustuen.

Sisar M. Katarzyna Antolak ISSM Puolasta oli vetämässä viikonlopun opetuksellisia osia ja isä Gianni Sgreva CP vietti messua sekä kuunteli rippia. Ohessa tiivistelmä sisar Katarzynan puheesta, joka käsitteli Schönstattin perustajan isä Joseph Kentenichin kasvatuseriaatteita. Ensimmäiset viisi askelta julkaistaan tässä, loput seuraavassa numerossa.

Isä Kentenichille kasvatuksessa on kyse siitä, että autetaan lasta kehittämään omaa suuruuttaan. Se joka tekee tämän luottaen ja iloiten, menestyy.

Ensimmäinen askel: Elämän kunnioittaminen

Elämä on puhdasta Jumalan lahjaa ja suuri salaisuus. Siksi siihen on vastattava syvällä kunnioituksella ja lapsenomaisella kiitollisuudella ... Uusi maailma avautuu sille, joka oppii kunnioittamaan elämää. Elämän kunnioittamisessa kosketamme itseään Jumalaa ja rikastamme. Vasta kun kunnioitus läpäisee meidät, luomakunnasta tulee meille Jumalan luomakunta: silloin me näemme Jumalan kaikkialla ja ympäröimme hänet rakkaudellamme (isä J. Kentenich, "Priesterliche Lebensweisheit").

Ensimmäiseksi meidän on siis opittava kunnioittamaan syvästi elämää lapsissamme ja oppilaissamme. Lapsessa on kyse ainutlaatuisesta Jumalan kuvasta, joka juuri siinä muodossaan on olemassa vain yhden ainoan kerran. Hänellä on omat taipumuksensa ja kykynsä sekä oma henkilökohtainen ihanteensa, jonka Jumala on hänelle tarkoittanut.

Valtava kunnioitus lapsemme elämää kohtaan suojaa minua siirtämästä häneen omia tarpeitani, unelmiani ja kaipuitani.

Tapahtukoon meissä aina se, mitä olet meille tarkoittanut. Me kaipaamme vain sitä, että ohjaisit meitä viisaiden suunnitelmieni mukaan. Tuo isä Joseph Kentenichin rukous on meille kasvattajina hyvä lähtökohta: pyrimme siihen, että meidän lapsissamme toteutuisi Jumalan tahto.

Mietittävä:

- Kunnioitanko sitä, mikä lapsessani elää?
- Missä havaitsen Jumalan lapsissani?
- Missä kohdin yritän kasvattaa lapsiani oman kuvani mukaisiksi?

Toinen askel: Elämän havainnointi

Vapaudessa me pyrimme eroon siitä, mikä vielä orjuuttaa meitä, ja lapsenomaisesti omistaudumme sinulle Kristuksessa (isä J. Kentenichin rukous).

Kasvata iloiten

Yhdeksän askelta isä J. Kentenichin mukaan

Perheitä Stella Mariksessä.
Teksti ja kuva Juho Kytäjä.

Havainnointi tarkoittaa syvemmälle katsoamista, sitä ettemme pysähdy pintakerrokseen. Havainnointi ei päädy toteamaan, että lapsi kiukuttelee, koska on pahalla tuulella. Nopeiden päätelmien teko ei ole järkevää, koska nopeat päätelmät ovat hyvin todennäköisesti vääriä. On paljon mielenkiintoisempaa seurata, mitä lapsi sanoo, miten hän katsoo, millainen on hänen ruumiinkielensä, kun hän on pahantuulinen.

Ilman havainnointia (tai isä Kentenichin määritelmän mukaan jatkuvaa myötäelämistä kasvatettavan kanssa) on mahdotonta kasvattaa tehokkaasti ja välttämättömiä resursseja säästäten. Jos tahdomme palvella elämää, meidän on havainnoitava elämää. Mihin tämä havainnointi perustuu?

Ensinnäkin: välttääkäämme liian nopeita arvioita. On parempi katsella pidempään.

Yksi vinkki on laatia puolison kanssa lista jokaisen lapsen kymmenestä hyvästä ominaisuudesta, hänen kymmenestä vahvasta puolestaan ja lahjastaan. Opettajan lailla voimme silloin miettiä, missä asioissa lapsi on viimeisen kuukauden aikana edistynyt? ... Kun alamme tehdä arvioita, lakkaamme havainnoimasta. Jos arvioin, teen sen aina itseni lävitse, koska arviointi on aina subjektiivista. Keskityn siis itseeni. Jos havainnoin, keskityn muihin ihmisiin.

Mietittävä:

- Mitä olen havainnoinut lapsissani
- tänään?
- Mitä erityisiä lahjoja lapsillani on?
- Milloin keskityn liikaa itseeni ja sen takia katson lastani liian subjektiivisesti?

Kolmas askel: Elämän tukeminen

Lapsi on minun sijoitukseni ... Mihin sijoitan kaiken, mitä minulla on: ruumiillisuuteni, terveyteni, lahjani? Sijoitan ne lapseeni ... Sen lisäksi minulla voi olla tuhat tai miljoona dollaria. Se on toissijaista, siitä voin luopua. Lapsi ei kuitenkaan voi luopua minun sijoituksestani, minun biologisista, psykologisista ja uskonnollisista ominaisuuksistani (isä J. Kentenich).

Kasvatuksessa tarvitsemme rakentavia sanoja, jotka tukevat elämää: "sinä pystyt siihen, "sinä pärjät". Lapsi saa ja hänen pitää tehdä itse kaikki se, mihin hän joo itse pystyy.

Isä Joseph Kentenichin pedagogiikan tärkeänä johtajatuksena on luottamuksen pedagogia. Elämää tukeaksemme meidän on luotettava elämään, luotettava siihen, mikä lapsessa on hyvää. Se on pedagogiaa, joka opettaa luottamaan Jumalaan ja hänen lapsen yllä suojaavaan käteensä, mutta myös luottamaan omiin kykyihimme kasvattajina.

Katso, myötäelä, mutta älä tee asioita lapsen puolesta – siihen perustuu elämän tukeminen. Näin toimiminen on kovaa – joskus lapselle, useammin äidille – mutta se mahdollistaa kehityksen.

Mietittävä:

- Miten voin tukea lapsiani?
- Mikä on suurin sijoitukseni?
- Milloin käytän "tappavia lauseita" puhuessani lapseni kanssa?

Neljäs askel: Maria kasvattajana

On olemassa lukematon määrä kertomuksia ihmisistä, jotka ovat menestyksekkäästi kutsuneet Jumalanäitiä avuk-

seen, kasvattajaksi lapsilleen tai myös itselleen. Isä Joseph Kentenich oli erinomainen kasvattaja, koska hän rohkeni liittyä Marian kanssa.

Hänen kasvatuksensa johtoteemana oli sen mukaisesti liittopedagogia, jota hän kuvasi seuraavasti: Opettele ja opeta tuntemaan Jumalanäitiä, opettele ja opeta kunnioittamaan Jumalanäitiä, opettele ja opeta rakastamaan Jumalanäitiä.

Kun me luomme katseemme omiin voimiimme, luottamus ja toivo katoavat. Äiti, annamme sinulle kätemme ja pyydämme rakkauden lahjaa. Sinä olet aina uskollinen liitolle, jonka olet kanssamme solminut ja jolle olet lahjoittanut armoni, myös myrskyjen ja vaarojen aikana. Tästä rukouksessa isä Joseph Kentenich ilmaisee liittonsa Jumalanäidin kanssa ja sen, mitä tuo liitto antaa: Marian rakkauden kautta saamme yllättäviä voimia, joiden avulla pärjäämme vaikeimmissakin tilanteissa ja tehtävissä. Niihin kuuluu myös lasten kasvatusta nykyisinä aikoina.

Mietittävä:

- Milloin Jumalanäiti on minun äitini ja kasvattajani?
- Millaisten huolten kanssa voin tänään tulla Marian eteen?
- Milloin olen saanut kokea Marian apua?

Viides askel: Elämän täyteys

Isä Joseph Kentenich puhuu henkilökohtaisesta ihanteesta, ja avioparin tapauksessa avioparin ihanteesta. Hän tahtoo tällä sanoa, että Jumala on osoittanut jokaiselle ihmiselle ja avioparille konkreettisen päämäärän: tätä varten olet/ollette olemassa! Tuota ihannetta kohti kulkeminen tuottaa iloa. Jumala antaa siihen tarvittavat voimat ja lahjat.

Jokainen kantaa itsessään kuvaa siitä, keneksi hänen pitäisi tulla, eikä löydä rauhaa ennen kuin tulee siksi. Tästä juuri on kyse siinä, kun ihminen etsii ja valitsee loputtomasta määrästä mahdollisia minuuksia ja löytää lopulta "kuninkaallisen minuutensa". Jumala on määritellyt jokaiselle ihmiselle henkilökohtaisen ihanteen: minulle ja sinulle, myös minun lapselleni. Jos tahdon palvella elämää, valmistan lasta siihen, että hän kykenee itse löytämään henkilökohtaisen ihanteensa ja toteuttamaan sitä.

Kasvattajana minun tulee siis tietää, mitä tahdon. Mikä on minulle tärkeää? Mitä varten Jumala on minut luonut? Millaisia arvoja perheessäni on tänään? En tunne lapseni ihannetta, mutta voin tarkkailla häntä ja nähdä, millaisia taipumuksia hänellä on. Mitä hän osaa erityisen hyvin? Mikä tekee hänet iloiseksi?

Juuri niin minä tuen lastani. Osoitan lapselleni hyvän Jumalaan ja hänen toimintansa. Rukoilen hänen kanssaan, että hän näkisi: äidin ja isän yläpuolella on vielä joku, joka on paljon suurempi ja voimakkaampi. Joku, jonka eteen voin aina tulla huolteni ja toiveitteni kanssa.

Mietittävä:

- Mitkä kolme tärkeää arvoa tahtoisin ehdottomasti välittää lapselleni?
- Annanko lapsilleni heidän ikänsä mukaisen vapauden, että he voivat kehittyä?
- Millaisia ovat omat kaipuuni, mikä on minun henkilökohtainen ihanteeni?

Kirjat

Vatikaanin II kirkolliskokouksesta – mutta miten?

Emil Anton: Vatikaanin II kirkolliskokous. Johdatus historiaan, teksteihin ja tulkintaan. Amanda-kustannus, 2015.

Amanda-kustannuksen julkaiseman kirjan takakannessa viisi luterilaisista teologia ilmaisee kehunsa (Miikka Ruokasen mukaan ”kirjoittaja on katolisen teologian syvälinen asiantuntija”; Risto Saarisén mukaan kirja on ”kulttuuriteko”).

Kirjaa tarjottiin alunperin myös Katolisen tiedotuskeskuksen julkaistavaksi. Yhteisymmärryksessä useiden asiantuntijoiden kanssa päädyttiin kuitenkin siihen, ettei kirkon virallinen organisaatio julkaise kirjaa, koska se ei kaikilta osin vastaa niihin toiveisiin, joita kirkko pitää tärkeinä kirkollisia tapahtumia ja kirkon opetusta käsiteltäessä.

Vatikaanin II kirkolliskokous oli merkittävin 1900-luvun kirkkohistorian tapahtuma ja kirkolliskokouksen sisältö on äärettömän rikas. Jos Emil Antonin kirja innoittaa suomalaisia lukijoita perehtymään Vatikaanin II kirkolliskokoukseen, on se mielestäni tiettyssä mielessä palvelus kirkolle, vaikka kirjassa onkin katoliselta kannalta ongelmia. Toivon, että ymmärrys Vatikaani II:sta ei jäisi pelkästään tämän kirjan varaan.

Kirja pyrkii olemaan yleisesitys Vatikaanin II:n historiasta, teksteistä ja tulkinnasta, kansantajuinen tietokirja, ”joka sopii niin teologeille kuin ei-teologeillekin” (s.6). Takakannessa Timo Junkkaala toteaa, että ”kirjaa lukee kuin dekkaria”, ja sellainen kirjalla onkin, vaikka Anton on kyllä lukenut kirjallisuutensa ja selvästi tehnyt työtä kirjan eteen.

Mielenkiintoista ja jännittävää on kirkolliskokouksessa eniten keskusteltujen ja kiisteltyjen asiakirjojen kehittyminen; kirkkokonstitiutio *Lumen gentium* on pitkän työstämisen tulos, ja asiakirja uskonnonvapaudesta vaatii pitkällistä keskustelua. Puhuttaessa konsiilista tapahtumana eli siitä, että Vatikaani II on paljon enemmän kuin sen tuottamat tekstit, todetaan: ”Tekstit, joita käsitellään tämän kirjan toisessa osassa, eivät paljasta niiden taakse kätkeytyvää historiaa: kiivaita väittelyitä, hylättyjä tekstiehdotuksia, viime hetken muutoksia. Tekstit muoduttavat paljon kiinnostavimmiksi, kun tuntee niiden värikkään historian” (s. 8). Historia oli paljon enemmänkin. Sekä kirkolliskokouksen istuntokausina että niiden välillä tapahtui suunnaton määrä keskustelua ja kirkolliskokouksen isien kesken, heidän ja heidän teologisten avustajiensa pitkäjänteistä tutkimustyötä, ja myös ekumeenisten tarkkailijoiden tapaamista, jolla oli vaikutuksensa.

Puutteita

Kirjassa on jonkin verran kielivirheitä, esimerkiksi ei ole olemassa adjektiivia ”kuuriallinen”, vaan kuurian. Kirjan lähteet ovat Vatikaani II-suomenosten ohella lähinnä englanninkielisiä ja sekundaarikirjallisuutta – ja lisäksi blogitekstejä ja youtube (vrt. s.233). Itse kirkolliskokouksen julkaistuja lähteitä, valmisteluasiakirjoja, istuntojen pöytäkirjoja ja virallisia puheenvuoroja (*Acta et documenta*, *Acta synodalia*), joiden tutkimiseen paavi Benedictus XVI uskon vuonna kehotti (*Porta fidei* jää kokonaan mainitsematta), ei ole käytetty lähteenä eikä edes mainittu lähdeuuteloissa. Lähteiden käyttöä olisi historian tutkimukselta odotettava, vaikka tarkoituksena olisi kirjoittaa kansantajuvien teos.

Edellisistä kirkolliskokouksista mainitaan lähinnä Trento ja Vatikaani I. Vaikka ne ovatkin merkittävimmät Vatikaani II:n tulkinnalle, olisi 21. ekumeenista kirkolliskokousta käsittelevästä kirjasta löydettävä ainakin ekumeenisten kirkolliskokousten luettelo.

Olisi hyvä eritellä, mitä lähteitä ja millä tavalla käytetään, ja kaipaava ala- ja lähdeviitteitä. Kirjan rakenteen osalta olisin kaivannut tarkempaa tietoa jo osassa 1 itse tekstien kehityksestä ja sanamuodoista. Yleensä ottaen lu-

vun 1 tapahtumakuvaus pitää paikkaansa ja luku 2 puhuessaan itse teksteistä tiivistää sisältöä oikein, kommentteissa aina ei. Lisätietoa voisi olla enemmänkin (kuten mitä 70 skeemaa olivat tai konsiilin neljän istuntokauden tarkat osallistujamäärät).

Kardinaali Ottavianin kuvaus sisältää dramaattisia välikohtauksia, hän koki kovaa nöyryyksiä eikä ilmestynyt konsiiliin kahteen viikkoon, oli ”selvästi kiihtynyt ja muistutti tunteikkaasti” (s.42), jne. Varsinkaan paavi Paavali VI:n kuvaus ei ole aivan neutraalia: ”päättämättömyydestään tunnettu Montini yllätti nyt määrätietoisuudellaan” (33); paavi määräsi ekumeniadekreettiin ehdotuksia, joilla oli ”jossain määrin antiprotestanttinen sävy” (61); ja ”nähtävästi vähemmistön tyydyttämiseksi viime hetken lisäyksiä tehtiin niin, etteivät konsiili-isät saaneet mahdollisuutta keskustella niistä” (62); ”sekä kollegiaalisuuden että ekumenian näkökulmasta paavin teot olivat monille pettymys” (63), jne.

Katolisten selitysten puuttuminen

Kirjassa on kohtia, joissa olisi selittävä lukijalle, mitä katolinen kirkko asiasta opettaa. Tällaisia ovat vaikkapa kommuunio kahdessa muodossa (s. 21 Alfrinkin sanat ”kirkko kielittää maallikoilta mahdollisuuden noudattaa Kristuksen käskyä, kun se ei suostu antamaan heille osallisuutta Kristuksen veren maljaan”): katolinen kirkko uskoo, että yhdessäkin muodossa nautitaan koko Kristus. S.86 voisi kertoa, mitä Trenton kirkolliskokous tästä sanoi.

Piispanvihkimystä kommentoidaan ”teknisenä teologisena kysymyksenä, onko piispanvihkimys sakramentti” (vrt. 37); s. 121 ”noin tuhannen vuoden ajan läntisessä teologiassa oli ajateltu... että piispa on vain pappi, jolle annetaan tehtäväksi hiippakunnan hallinta” (121). Kyse oli siitä, kuinka ymmärtää piispanvihkimyksen suhde vihkimyksen sakramenttiin. Jotkut teologit olivat ajatelleet vihkimyksen sakramentin korkeimman asteen olevan pappisvihkimys, koska siinä pappi sai hengellisen vallan eukaristian viettoon, ja siksi pohdittiin, kuinka piispanvihkimys tulisi ymmärtää ottaen huomioon myös alemmat vihkimykset subdiakoniin asti. Piispa ei ollut ”vain pappi, jolle annetaan tehtäväksi hiippakunnan hallinta”; esim. vain piispahan on voinut antaa vihkimyksen sakramentin.

Ehkäisy- ja avioliittokysymyksissä Pius XI:n kiertokirjeen *Casti connubii* mukaan ”avioliiton ensisijainen päämäärä oli lastensaaminen” (s. 59), mutta Pius XI kirjoitti myös toissijaisista päämääristä (ei yksikössä kuten Anton s. 67), ja itse asiassa Augustinukseen viitaten avioliiton kolmesta päämäärästä: lastensaaminen, aviollinen uskollisuus (puolisoiden hyvä ja keskinäinen apu) sekä sakramentti. *Humanae vitae*-asiakirjasta kirjoitetaan ”kollegiaalisuuden ja *Gaudium et spes*in hengen pettämisestä”; Paavali VI ”oli palannut vanhaan autoritääriiseen ja juridiseen malliin, joka oli huonosti perusteltu ja kaukana evankeliumin hengestä. Paavi ohitti konsiilin, komission, katolisten avioparien ja muiden kristittyjen todistuksen” (s. 200). Olisi selitettävä, mitä katolinen kirkko opettaa ihmisen seksuaalisuudesta, eikä vain todeta, että paavi sanoi pillerille ei.

Anekysymyksessä ”teologialtaan keskiaikainen” asiakirja vietiin isien keskusteltavaksi, ja Paavali VI:n *Indulgentiarum doctrina* (1967) oli ”vain vaatimattomasti muokattu versio” konsiilissa kriticoidusta tekstistä: ”Jos asia olisi jätetty mailman piispojen käsiin, lopputulos olisi todennäköisesti ollut toisenlainen” (s. 70). En tarkalleen tiedä mitä tämä vihjaa, ja olisi selitettävä, mitä kirkko opettaa aneista.

”Keskiajalla katolisten sakramenttien määrä vakiintui seitsemäksi” (s. 87), kun taas sakramentaalien määrää ei ole rajattu. Kirkon seitsemän sakramenttia ovat olleet sakramentteja aina, eivät keskiajalta, vaikka on totta, että teologeilla oli eri käsityksiä siitä, mitä kirkon

sakramenttien joukkoon oli luettava. Trenton kirkolliskokous vahvisti lukumäärän seitsemän.

Luettelossa ”kirkon julkaisemista virallisista ohjeista SC:n täytäntöönpanemiseksi” (s.91-92) puuttuvat kaikkein tärkeimmät. Ei lainkaan mainita Roomalaisen messukirjan, sakramenttien uusien kaavojen, lektionaarin ja hetkipalveluskirjojen johdantoja. Ohje seurata liturgiakongregaation julkaisuja ”esimerkiksi internetistä” (s.92) ei hyödytä: kaikki asiakirjat, kuten viralliset editiot tai kongregaation julkaisu ”*Notitiae*”, jossa viralliset muutokset ilmoitetaan, eivät netistä löydy. Samoin *Dei Verbumin* vaikutushistoriasta (s. 108-109) puuttuu olennaisin: Jumalan sana kirkon elämässä, messun lukukappaleiden uusi kolmen vuosikerran sunnuntaikierto, kansankieliset lektionaarit.

Bellarminon kuuluisa määritelmä kirkon näkyvyydestä ei rajoitu sanoihin ”yhtä näkyvä kuin Venetsian valtakunta” (110). *Mystici corporis*-asiakirjan (vrt. 111) ja LG 8:n ymmärtämiseksi olisi hyvä muistaa, että Bellarminon mukaan kirkko on niiden ihmisten yhteisö, joita sitoo saman uskon tunnustaminen ja samojen sakramenttien yhteys ja jotka ovat laillisten paimenten alaisia, erityisesti Rooman piispan, joka Kristuksen sijainaan maan päällä.

s. 111 Maria-dogmeista eli Neitsyt Marian perisyntöttömästä sikiämisestä (1854) ja taivaaseenottamisesta (1950) olisi muistettava, että kumpaakin edelsi konsultaatio; myös Pius IX lähetti 1849 kiertokirjeen kaikille katolisille piispoille kysyäkseen, millaista hartautta Jumalansyntyttäjän tahratonta sikiämistä kohtaan esiintyi heidän uskovissaan, mitä he itse ajattelivat tällaisesta opin määrittelemisestä ja toivoivatko he paavin antavan asiassa lopullisen ratkaisun. Ei pidä ihmetellä, jos ”paavin iloksi katolliset ottivat dogmin hyvin vastaan”, koska oli määritelty jokin joka on ja on ollut osa kirkon uskoa. Samoin taivaaseenottamisen ”Maria-dogmin kieltäjäistä ja epäilijöistä” Anton itsekin toteaa, että heitä ei katolisessa kirkossa juuri ollut.

s. 137 *Dominus Iesus*-asiakirjan ”väitteestä”, että ei-katolisia kirkkoja ovat idän kirkot, joissa on pätevä pappeus ja eukaristia, kun taas protestanttiset yhteisöt, joista nämä puuttuvat, ovat kirkollisia yhteisöjä, Anton kirjoittaa, että ”Vatikaani II:n aikaan näiden termien ero oli selitetty protestanttisten kirkkojen itseymmärryksellä”. Katolisen kirkon ymmärrys protestanttisten yhteisöjen kirkollisuuden luonteesta ei perustu pelkästään niiden omaan käsitykseen, vaan juuri kysymykseen pätevästä pappeudesta tai sen puuttumisesta. ”Suomen kannalta tärkeä ekumeeninen kysymys” (s. 175), onko luterilainen kirkko katolisesta näkökulmasta kirkollinen yhteisö vai ”lännen eronnut kirkko”, on selvä: kyse on kirkollisesta yhteisöstä (UR 22), ja kysymys kirkon virasta on siksi dialogissa keskeinen.

s. 158 *Optatum totius* ja *Perfectae caritatis* ”eivät kuulu Vatikaani II:n kirkkaimpiin tuntiin”. Vaikka seminaristien ja sääntökuntalaisten määrä vähenikin konsiilin jälkeisinä vuosikymmeninä, oliko vika todella pappiskoulutuksen keskeisiä asioita ja sääntökuntien alkuperäistä innoitusta korostavissa asiakirjoissa? s. 178 väitetään, että ”tiukan teknisesti julistukset ovat konstitutiutioita ja dekreettejä vähäarvoisempia... Konstitutiot ja dekreetit sitovat kirkkoa, kun taas sellaisista asioista, joihin kirkon oma juridinen auktoriteetti ei ulotu, kirkko voi antaa vain julistuksen.” Miksi kirkon juridinen auktoriteetti ulottuisi tiedotusvälineisiin (dekreetit *Inter mirifica*), kun taas katoliseen kasvatukseen ei (julistus *Gravissimum educationis*)?

s. 188 *Nostra Aetate* osalta sanotaan, että ”vanhan liiton pätevydestä ja juutalaisten pelastuksesta on erimielisyyksiä kardinaalienkin keskuudessa”, ja että kyseessä olisi ”yksi vaikeimmista aiheista katolisessa teologiassa Vatikaani II:n jälkeen”. Anton mainitsee ”kahden liiton teorian”, jonka mukaan ”kristinusko ja juutalaisuus ovat kaksi rinnakaista pelastustietä”. Katolisen kirkon mukaan ei voi olla ole-

massa rinnakkaisia pelastustietoja. Pelastus on aina Kristuksen kautta, salatulla tavalla yhteydessä hänen kirkkoonsa. Kirkko ei pidä juutalaisuutta uskontona, josta olisi käännyttävä ”epäjumalista todellisen Jumalan puoleen” (vrt. *Evangelii gaudium*, 247), mutta puhe kirkosta ja juutalaisuudesta kahtena rinnakkaisena pelastustienä nimenomaan torjutaan (vrt. juutalaisuhteiden komissio, ”ohje oikeasta tavasta esittää juutalaiset ja juutalaisuus” vuodelta 1985).

s. 238 ”Osa liberaaleista on pettynyt siihen, ettei naispappeus uudistuksia ole näillä näkymin luvassa”, vaatisi kommentin, että sellaisia uudistuksia ei tosiaan ole tulossa näillä näkymin eikä myöhemminkään, koska katolisen kirkon opetus naispappeuskysymyksessä on selvä.

Lefebvren osalta kannattaisi todeta ekskommunikaation syy: uusia piispoja voi vihkiä vain paavin luvalla (s.212), ja sedevakanatistit saavat kirjassa kummallisen paljon tilaa.

Paavi Franciscuksen uusi aika?

Kirjan viimeisissä luvuissa puhutaan ”aivan uudelta kaudelta” Vatikaanin II:n reseptiossa paavi Franciscuksen myötä; ”kirkossa on jälleen Vatikaani II:n tunnelma” (s. 239). Johannes Paavali II ja *Benedictus XVI* ohitetaan nopeasti. Johannes Paavali II:n kiertokirjeistä mainitaan vain ensimmäinen eikä suinkaan tärkein *Redemptor hominis*, nostetaan esille haastattelukirja *The Ratzinger Report*, vuoden 1985 piispainsynodi (s. 221 kuvaus kommuunioekkesiologiasta synodin loppuraportissa on epätäydellinen), Katolisen kirkon katekismus 1992, *Benedictus XVI*:n puhe kuurialle 2005. Mainitsematta jää valtava määrä heidän tekstejään ja toimintaansa ja kaikki muut piispainsynodit vuoteen 2014 saakka.

Antonin mukaan paavi Franciscus voisi sanoa itsestään ”minä olen Vatikaani II” (s.230-231), korostaen kehotuskirjettä *Evangelii gaudium*. Mutta Anton toteaa itsekin, että paavi Franciscus ei kovin usein puhu Vatikaanin II kirkolliskokouksesta, vaan ”tekee paljolti samoja asioita kuin Vatikaani. Hän haluaa armeilijan, missionaarisen ja kollegiaalisen kirkon. Hän painottaa enemmän evankeliumia kuin oppeja ja moraalinoormeja, ja hän vie uskonto-teologiaa rohkeasti eteenpäin” (s. 231).

Uskontoteologiassa paavi Franciscus ei tosiaan ole sanonut mitään ennenkuulumatonta (vrt. 232-233), jos muistaa Johannes Paavali II:n keskeiset kiertokirjeet *Redemptoris missio* ja *Dominum et vivificantem* (vrt. myös s. 189), joita Anton ei mainitse. Kirkon missionaarisuutta ovat korostaneet kaikki Vatikaani II:n jälkeiset paavit. Laupeudesta yhtenä Franciscuksen avainteemana puhutaan viittaamalla Johannes XXIII:n puheeseen *Gaudet Mater Ecclesia*, mutta mihin unohdettiin laupeuden tärkeys Johannes Paavali II:lla (vrt. kiertokirje *Dives in misericordia* ”Laupeudesta rikas”, KATT 2014), tai Jumalan laupeuden sunnuntai?)

Paavi Franciscus on toki ”käynnistänyt kauan odotetun kuurian reformin”, mutta niin tekivät muutkin kirkolliskokouksen jälkeiset paavit. Paavi Franciscuksen ekumeniassa ei ole uutta suuntautuminen kohti vapaa-kristillisyyttä (s. 233), koska katolinen kirkko on käynyt kauan dialogia erilaisten vapaakristillisyyden suuntien kanssa.

Sivuilla 235-236 kuvaus perhettä käsittelevistä piispainsynodeista 2014 ja 2015 sisältää sekin virheitä. Kannattaa muistaa, että katolinen kirkko pitää kiinni uskosta avioliiton purkamattomuuteen. Antonin kirjan jälkeen tullut tieto paavin päätöksestä yksinkertaisesti avioliiton mitätöimistä koskevia kirkollisia oikeusprosesseja, mitä vuoden 2014 synodissa oli toivottu, ei merkitse tuon periaatteen muuttumista. Seuraavaan *Fides*-lehden mennessä tiedämmekin jo enemmän piispainsynodista 2015.

Katri Tenhunen

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Verojen maksaminen

Matt. 17:24-27

Kun he saapuivat Kapernaumiin, tuli Pietarin luo temppeliveron kantajia, jotka sanoivat: "Kai teidän opettajanne maksaa temppeliveroa?" "Maksaa kyllä", hän vastasi. Kun hän meni sisälle taloon, Jeesus ehätti kysymään: "Mitä mieltä olet, Simon? Keiltä tämän maailman kuninkaat perivät tullia ja veroa, omilta lapsiltaan vai vierailta?"

"Vierailta", vastasi Pietari. Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Lapset ovat siis vapaat. Mutta miksi suotta suuttaisimme heidät? Mene järvelle ja heitä onki veteen. Ota ensimmäinen kala, jonka vedät ylös, ja avaa sen suu. Siellä on hopearaha. Ota se ja maksa heille sekä minun että itsesi puolesta."

Kommentti

Jeesus näyttää meille aina hyvää

esimerkkiä. Tässä tapauksessa hän näyttää meille, miten hän on hyvä kansalainen. Hän rakastaa isänmaansa ja tekee velvollisuutensa sitä kohtaan.

Nyt aiheena ovat verot. Jeesus maksaa verot, ja Pietari todistaa siitä vastaamalla myönteisesti tempe-

liveron kantajille.

Jeesuksen raha tulee työstä. Hän voisi toisaalta moninkertaistaa rahaa tekemällä suuren ihmeen – niin kuin hän teki leivällä ja kaloilla – ja jakaa sitä kaikille. Se olisi helppoa hänelle, mutta niin hän ei tee. Hän on puuseppä, varmasti paras. Hän sai rahaa

työstään verstaassa Joosefin kanssa.

Nyt Jeesus tahtoo jälleen opettaa ja käskää Pietaria käymään kalassa: "Mene töihisi ja työskentele kalastajana. Sieltä saat rahaa verojen maksamiseen."

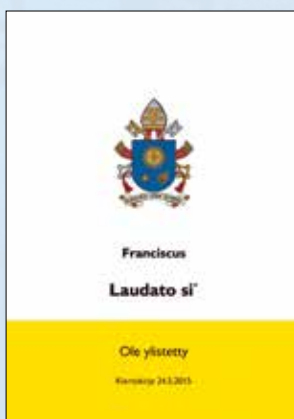
Ensiksikin on hieno huomata, että raha ei ole paha asia. Palkka on suora seurausta hyödyllisestä työstä, ja se raha on tarpeellista itseni ja koko perheeni elättämistä varten, samoin kuin läheisteni auttamista varten.

Sen lisäksi rahaa tarvitaan myös valtiolle, sillä verotuloilla sen täytyy palvella kaikkia ihmisiä. Siksi, jos verot ovat reiluja, niitä pitää maksaa. Tämä on oikeudenmukaisuuden seuraus.

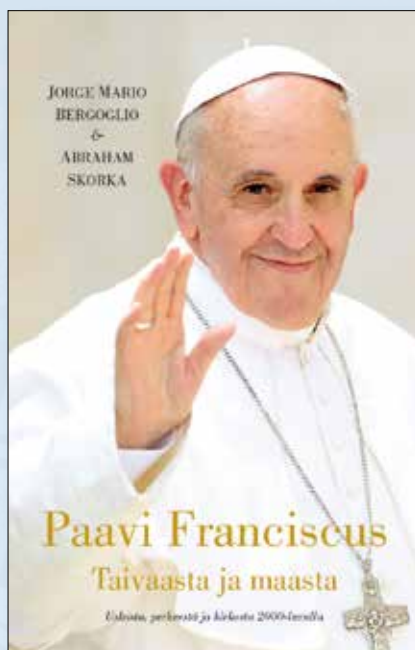
Toisaalta ainoastaan Pietari maksaa Jeesuksen puolesta, totellen Herraa. Tämä vielä korostaa Pietarin erityistä tehtävää Kristuksen vikaarina maailmassa.

isä Raimo Goyarrola

KATT:in syksyn kirjauutuudet

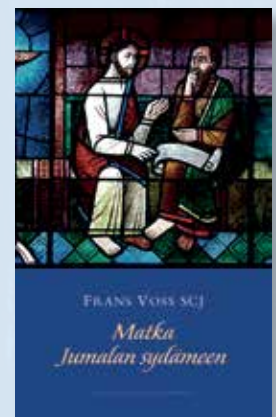
Paavi Franciscus
Laudato si'
– Ole ylistetty
Kiertokirje käsittelee luomakunnan tilaa, tarkoitusta ja ongelmia, tarjoaa uuden kokonaisvaltaisen ekologisen näkökulman maailmaan ja elämään, sekä kutsuu meidät "ekologiseen kääntymykseen."
Nid. 156 s. Hinta 12,-

Jorge Mario Bergoglio - Abraham Skorka
Paavi Franciscus – Taivaasta ja maasta
Uskosta, perheestä ja kirkosta 2000-luvulla
Kirjan keskusteluissa silloinen arkkipiispa Bergoglio ja rabbi Skorka jakavat ajatuksiaan uskonnosta, järjestä ja ihmiskunnan haasteista uuden vuosituhatvuoden alussa.
Nid. 227 s. Hinta 25,-

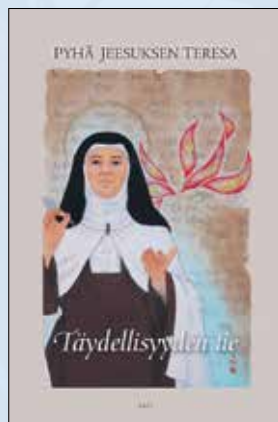
Frans Voss SCJ
Matka Jumalan sydämeen

Isä Fransin lempeät ja viisaat kirjoitukset kutsuvat tekemään matkaa Jumalan sydämeen yhdessä hänen Poikansa kanssa, joka tuli ihmiseksi johdattaakseen ihmiset elämän lähteelle.
Nid. 135 s. Hinta 19,-

Pyhä Jeesuksen Teresa
Täydellisyden tie

Pyhä Jeesuksen Teresa tahtoo opettaa ja rohkaista kristittyjä sisäiseen rukoukseen. Yksinkertaisin ja äidillisin sanoin hän kertoo, mitä itse on saanut oppia rukouksen maailmasta. Kaikki perustuu Isä meidän -rukoukseen.
Sid. 258 s. Hinta 28,-

Johannes Paavali II
Familiaris consortio

Apostolinen kehoituskirje kristillisen perheen tehtävästä nykymaailmassa vuodelta 1981.
Ilmestyy lokamarraskuussa.
Nid. n. 120 s.
Hinta 12,-

Ilmoitukset

Welcome to the Catholic Church in Finland**The Autumn 2015 open programme of the Welcoming Team:**

For new and old members of the Catholic Church and everyone else interested! Presentations (in English and Finnish) on different themes on the second Sunday of each month at 13.00 - 15.00 at the Studium Catholicum.

The dates and subjects for the Autumn gatherings :

- 5-6.9. Pilgrimage & Retreat in Stella Maris
11.10. The Year of Consecrated Life 2015 (1)
15.11. The Year of Consecrated Life 2015 (2)
13.12. Pre-Christmas party

The Welcoming Team is a group of volunteers from different countries working for our Diocese to find the best possible way to welcome people with different backgrounds and cultures and help them to find their way and feel at home in the Church while growing together in faith. The group works together with the priests of the parishes. The gathering place of the group is the Studium Catholicum, a Catholic cultural centre in Helsinki.

We have a monthly gathering where everyone is welcome. The programme includes discussion, coffee and presentations on various interesting topics. You can also contact us if you want to know more about other activities in the Church and meet new people!

Our website with pictures from earlier gatherings: www.studium.fi/en/groups/welcoming

The contact person: Lucia Indren (Indonesia) 040-4145861 lucia.indren@studium.fi

Our contact persons in the parishes:**Saint Henry's parish**

Pablo Sopolana (Spain) 050-3173392
Pio Simonsen (Denmark) 040-4428499
Joran Wauters (Belgium) 044-9723738
Sara Nevalainen (Finland) 040-5604120
Steve Arnold (UK) 045-1101053
Pekka Rantakari (Finland) 040-5147360
Godwin Ejike (Nigeria) 045-2701677

Saint Mary's parish

Mervi Yaghmour (Finland) 050-4524997
Jan-Peter Paul (Finland) 045-2675939
Ilona Ennelin (Finland) 040-7264025
Lydia Padilla-Rinne (Philippines) 050-5223580
Nevil Genjang (Cameroon) 044-3601059
Teemu Terho (Finland) 046-8448621
Janne Marno (Finland) 041-5873793
Päivi Perttilä (Finland) 045 1289376

 Studium Catholicum Ritarikatu 3A, 00170 Helsinki www.studium.fi

**Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf**

Toimistomme aukioloajat vaihtelevat. Sovithan tapaamisesta etukäteen s-postitse tai puhelimitse, niin olemme varmasti paikalla.

Våra öppettider varierar. Vänligen boka ditt besök på förhand per telefon eller e-post så att någon säkert är på plats.

Our opening hours vary. Please book your visit in advance either by phone or by email, so we can make sure somebody is at the office.

Osoite/address/address **Maneesikatu 2 a, 00170 Helsinki**
Puh/tfn/ph +358 91 35 7998 • E-mail caritas@caritas.fi

www.caritas.fi

**Fransiskaanimaallikot OFS –
avoin hiljentymispäivä teemana****”Laupeus”**

lauantaina 24.10 klo 9.30–15.00

Pyhän Marian kirkossa ja seurakuntasalissa. Vetäjänä toimii isä Matthew Azzopardi. Aamukahvi klo 9.30, jonka jälkeen johdatus laupeuden teemaan, keskustelua, hiljentyminen kirkossa, lounas, iltapäiväkahvi ja messu.

Osallistumismaksu 6 eur. Ilmoittautumiset toivotaan ystävällisesti 17.10. mennessä: Marko Pitkäniemi, puh. 046 6175314 tai Risto Mantovani, puh. 050 5856513 / e-mail: mantovani.risto@gmail.com.

Tervetuloa! – Pax et Bonum!

**The Studium Catholicum is celebrating
the Year of Consecrated Life 2015!****Programme:**

**At the Studium Catholicum
Saturday, October 10th 2015**

12.00- 13.00 Holy Mass
13.00 -14.00 *Journey of Faith, Challenges and Hope* in the experience of a Dominican Priest from Indonesia, Fr. Adrianus Adiredjo, OP

Sunday, October 11th 2015

13.00 - 14.00 Presentation of the Sisters of The Most Precious Blood
14.00 - 15.00 Presentation of the Order of Consecrated Virgins

At the House of the Missionaries of Charity

**Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki
Sunday, November 15th 2015**

13.00 -14.00 Presentation of the Missionaries of Charity
14.00 - 15.00 Presentation of the Ursuline Sisters

Let us pray for all religious orders in the Diocese of Helsinki!

All the presentations will be in Finnish and English.

For more information, contact lucia.indren@studium.fi or 040- 4145861

 Studium Catholicum

**Ritarikatu 3 B 00170 Helsinki
www.studium.fi**

MAALLIKKODOMINIKAANIT

kokoontuvat Studium Catholicumissa (Ritarikatu 3 B, 00170 Hki) **tiistaina 10.11. ja 1.12. kello 18.00.** Kokous alkaa pyhällä messulla, jonka jälkeen lyhyt esitelmä, kahvit ja keskustelua. Ilta päättyy kompletoriumiin kappelissa. Marraskuun kokouksessa isä Gabriel Salmela O.P. kertoo dominikaanisääntökunnan juuri alkaneesta 800-vuotisjuhlasta ja joulukuun kokouksessa Tuula Luoma kertoo dominikaanisääntökunnan maallikkopyhimyksistä. **Kokoukset ovat avoimia kaikille kiinnostuneille.**

Tervetuloa!

Yhden päivän retretti

isä Ryszardin kanssa
Pyhän Ursulan seurakunnassa
Kouvossa la 21.11.2015
alkaan klo 9.00.
Yhteiset hetket rukouksen
ja Raamatun parissa.
Ateria nyttikestien tapaan.
Päätös n. klo 16.00

Ilmoittautumiset 19.11. mennessä
puh. 040 8216010

Tervetuloa!

katolinenkirjakauppa.net

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 9.10.–15.11.

HELSINKI

Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45 and by appointment. Masses also in other cities.

- 10.10. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
- 13.10. ti 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 15.10. to 16.30 rukousryhmä vietnamiksi kappelissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 16.10. pe 18.30 Post vahvistus-ryhmä seurakuntatalissa
- 17.10. la 9.30 seurakuntaretretti seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.45 messu latinaksi ja englanniksi/Mass in Latin and English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
- 19.10. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
- 20.10. ti 14.00 seniorit, 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 22.10. to 16.30 rukousryhmä vietnamiksi kappelissa, 18.00 lectio divina kabinetissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 24.10. la 12.00 ekumeeninen seminaari seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 25.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tapanilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu
- 27.10. ti 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 29.10. to 16.30 rukousryhmä vietnamiksi kappelissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 11.00 messu vainajien puolesta, 13.00 hartaus hautausmaalla, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 1.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 18.00 iltamessu
- 2.11. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
- 3.11. ti 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 5.11. to 16.30 rukousryhmä vietnamiksi kappelissa, 18.00 urkukonsertti kirkossa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 7.11. la 11.00-15.00 nuorten lectio divina seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tapanilassa, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu

- 10.11. ti 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 12.11. to 18.00 elokuvakerho
- 13.11. pe 18.30 Post vahvistus-ryhmä seurakuntatalissa
- 14.11. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 10.00-14.00 marrasmarkkinat, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

DIASPORA

Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 18.10., 15.11. su 15.00

Tapanila (Veljestentie 6, Helsinki): 11.10., 25.10., 8.11., 22.11., 13.12., 27.12. su 11.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00) messu suomeksi (katso aika ohjelmasta), 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu, 5. su saksa), 14.00 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi, ma, ti, ke, to, pe 18.00 iltamessu, 18.30-19.00 adoraatio, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ti 13-16 ja to 13-16.
- Sat. 9.30 (or 11.00) Mass in Finnish (see schedule below), 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. German), 14.00 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish, Mon., Tues., Wed., Thurs.. Fri. 18.00 Mass in Finnish, 18.30-19.00 Adoration, Tues. 17.30 Rosary in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50 and 17.30-17.50. Parish office open Tues. 13-16 and Thurs. 13-16.

- 10.10. la 10.00-14.00 lauantai kurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 13.00 ukrainalainen liturgia, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu suomeksi, 12.00 messu suomeksi/Mass in English, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu suomeksi

Juhlamessu karmeliittaluostarissa 15.10.

Pyhän Jeesuksen Teresan muistopäivänä, torstaina 15.10. klo 18 on karmeliittaluostarissa juhlamessu, jonka viettää yleisvikaarisä Raimo Goyarrola. Tervetuloa!

- 1.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 4.11. ke 8.00 messu suomeksi, 14.00 messu suomeksi ja Maria-klubi, 18.00 messu suomeksi
- 8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 Family Mass in English, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 14.11. la 10.00-14.00 lauantai kurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 14.00 messu suomeksi, lukukappaleet arabiaksi/Mass in Finnish with readings in Arabic, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 10.10., 7.11., 5.12. la 16.00

Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkulantie 26): 24.10. la 17.00, 21.11. la 14.00, 12.12. la 14.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. sunnuntai: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 9.10. pe 18.00 messu Porissa
- 10.10. la 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu, 17.30 messu Naantalissa
- 11.10. su seurakuntamme nimikkojuhla: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 17.10. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
- 18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.30 messu, 12.00 rukoushetki hautausmaalla
- 1.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 7.11. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
- 8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 13.11. pe 18.00 messu Porissa

- 14.11. la 10.00 messu Ahvenanmaalla, 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu
- 15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI

10.10., 14.11. la klo 9.30

DIASPORA

Ahvenanmaa 17.10., 7.11., 14.11. la 10.00

Eurajoki 11.10., 25.10., 8.11., 22.11. su 15.00

Naantali 10.10. la 17.30

Pori 9.10., 13.11. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, to 18.00 adoraatio ja messu, pe 18.00 messu. La 10.00 tai 12.15 messu (katekeesi kerran kuussa klo 9.00). Rippiaika to 17.30-17.55 ja su 10.00-10.25 sekä 11.40-11.55 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' Chapel, Thurs. 18.00 Adoration and Mass, Fri. 18.00 Mass. Sat. 10.00 or 12.15 Mass (Catechesis once a month at 9.00). Confessions Thurs. 17.30-17.55 and Sun. 10.00-10.25 and 11.40-11.55 or by appointment. For the latest updated program, see olavi.katolinen.fi.

- 11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa
- 22.10. to 14.00 messu senioreille
- 24.10. la 9.00 katekeesi, 12.15 perhemessu
- 25.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa
- 28.10. ke pyhät apostolit Simon ja Juudas: 18.00 messu
- 31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu, 12.00 messu Joensuussa (kaikkien pyhien juhlan messu ja vahvistuksen sakramentti)
- 1.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English
- 6.11. pe 19.00 johdantokurssi
- 7.11. la 15.00 messu Mikkelissä
- 8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 12.30 messu Kajaanissa, 17.00 messu Joensuussa
- 9.11. ma Lateraanikirkon vihkiminen: 18.00 messu
- 15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa

JOHDANTOKURSSI

6.11. pe 19.00

KATEKEESI 24.10. la 9.00

DIASPORA

Joensuu (ort. seminaari, Torikatu 41 tai ort. kirkon seurakuntatali, Kirkkokatu 32): su 17.00: 18.10. seurakuntatalissa, 25.10. seminaarissa, 31.10. huom. klo 12.00! seurakuntatalissa, 8.11. seminaarissa, 15.11. seurakuntatalissa

Kajaani (ort. kirkko, Kirkkokatu 17 A): 8.11. su 12.30

Kuopio (Pyhän Joosefin kirkko, Lönnrotinkatu 24): 25.10., 8.11. su 17.00

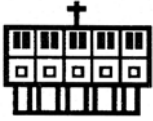
Mikkeli (ev.lut. srk-keskuksen Pirttiniemi-sali, Savilahdenkatu 20, 2. kerros): 7.11. la 15.00 Savonlinna (Pääskylahden ev.lut. kirkko,

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

Kaartilantie 62): 18.10. su 9.00
Varkaus (ort. kirkko, Relanderinkatu 5): -

Huom! Ohjelmaan voi tulla muutoksia. Päivitetty ohjelma löytyy seurakunnan kotisivulta osoitteesta olavi.katolinen.fi.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu. Ke 17.40 vesper, ti, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu-aika vaihtelee. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
• Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Tues., Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass time varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
14.10. ke 17.30 (Huom. aika!) informaatiokurssi (isä Ryszard Mis, SCJ: "Jeesus Kristus")
17.10. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi/Msza święta w języku polskim, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
24.10. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
25.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovi-en muistopäivä: 10.30 messu kuolleiden puolesta, 14.00 messu englanniksi/Mass in English for the Faithful Departed
1.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.30 päämessu, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.30 päämessu, 17.00 messu englanniksi/Mass in English
11.11. ke 17.40 vesper, 18.00 iltamessu, 18.30 informaatiokurssi (isä Zenon Strykowski, SCJ: "Kirkko")
15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi/Msza święta w języku polskim, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI
24.10., 28.11. la 9.50

LASTENKERHO
17.10., 21.11. la 10.30

DIASPORA
Hämeenlinna (ort. kirkon seurakuntasali, Matti Alangon katu 11): 1.11., 6.12. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 7.11., 12.12. la 16.00
Kristiinankaupunki (ev.-lut. kirkko, Läntinen Pitkäkatu 20): 23.10., 13.11., 4.12. pe 18.00
Lapua (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): 24.10., 7.11., 12.12., 26.12. la 12.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: la 10.10., su 25.10., la 31.10., su 8.11., su 29.11. piispanmessu, su 13.12., la 19.12., la 26.12.
Seinäjäki (Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 30.10. toimituskappelissa, 27.11., 18.12. pe 18.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): klo 16.00: la 10.10., la 24.10. messu puolaksi, su 25.10., la 31.10., su 8.11., la 14.11., su 29.11. klo 17.00 piispanmessu (Huom. aika!), la 5.12., su 13.12., la 19.12., pe 25.12. klo 17.00 (Huom. aika!)

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.
• Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 11.00 messu
15.10. to pyhä Teresa: 18.00 iltamessu
18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 18.00 messu
22.10. to pyhä Johannes Paavali: 18.00 iltamessu
25.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 11.00 messu
29.10. to 18.00 iltamessu
31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovi-en muistopäivä: 11.00 messu
1.11. su kaikkien pyhien juhla: 11.00 messu
5.11. to 18.00 iltamessu
6.11. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio
8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 11.00 messu
12.11. to pyhä Josafat: 18.00 iltamessu
15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 18.00 messu

DIASPORA

Hamina: Sopimuksen mukaan seurakuntalaisten kodeissa.
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 11.10., 8.11. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): 7.11. la 16.00
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 18.10., 15.11. su 12.00

KATEKEESI

Kouvola (seurakuntasali): 24.10., 21.11. la 11-13 (opetuksen päätteeksi messu klo 13)
Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): 7.11. la 14-16

Syystalkoot Kouvola 25.10. klo 12.00
Mukaan tarpeelliset työvälineet sekä eväitä grillijuhlaa varten. Tervetuloa!

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Fax ja puh 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaalisyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
• Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

11.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15

päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
18.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
25.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
31.10. la kaikkien poisnukkuneiden uskovi-en muistopäivä: 10.00 messu, messun jälkeen hartaus hautausmaalla
1.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
8.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
9.11. ma Lateraanikirkon vihkiminen: 17.00 juhlamessu
15.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä

Huom! Vahvistuksen sakramentti on siirtynyt sunnuntaille 20.12.

JOHDANTOKURSSI

16.10., 30.10., 13.11. pe 18.00

KATEKEESI ensikommuniota ja vahvistuksen sakramenttia varten

Oulu: 17.10. la 10.00
Kemi: 15.10. to 17.00
Rovaniemi: 21.10. ke 17.00

LASTENMESSU 17.10. la 11.15

Messupalvelijoiden kokous 9.10. pe 18.00

DIASPORA

Kemi (Lehtokatu 31): 18.10., 15.11. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 1.11. su 17.00
Raah (Brahenkatu 2): 25.10., 22.11. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 11.10., 8.11. su 17.30

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

AC jatkaa toimintansa Studium Catholicumin kirjastossa (Ritarikatu 3 A, 3. krs) kerran kuukaudessa aina torstai-iltaisin. • Lisätietoja: academicumcatholicum.blogspot.fi • Luennot ovat avoimia myös ei-jäsenille.

AC kommer att hålla sitt program på nytt i Studium Catholicums bibliotek på Riddaregatan 3A, 3 vån. alltid på en torsdagskväll en gång i månaden. • Mer information: academicumcatholicum.blogspot.fi • Icke-medlemmar är också hjärtligt välkomna.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisaäntökunnan maallikkojen ryhmä, kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. • Birgittalaisoblaatit kokoontuvat kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa. Aluksi on vesper yhdessä birgittalaisisarten kanssa Turun katolisesa kirkossa kello 16.30. • Yhteysenkilö: Raija Markkula, sähköposti rajia.markkula7@gmail.com, puhelin 040-5783024.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: 20.10., 3.11., 17.11., 1.12., 15.12. Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! More information: cshelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2015 – 67. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, jonka jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18. Kokoukset ovat avoimia kaikille. • **Syksyn ohjelmaa: 13.10.** isä Gianni Sgreva CP Stella Mariksesta kertoo passionisteista. • Hiljentymispäivä järjestetään **la 24.10.** Pyhän Marian seurakuntasalissa isä Matthew Azzopardin johdolla, katso ilmoitus sivulla 17. • **10.11.** Elias Hämäläinen kertoo paavi Franciscuksen kiertokirjeestä Laudato si' (Ole ylistetty). • **8.12.** Marko Pitkäniemi kertoo Neitsyt Mariasta. • Kotisivut: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti. Moderaattori Anders Hamberg. Syksyn tridentiinisistä messuista ilmoitetaan yhdistyksen kotisivulla ja/tai Facebookissa. Seuraava tridentininen messu Pyhän Henrikin katedraalissa sunnuntaina 1.11.2015 klo 13.00.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Zenon Strykowski SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdysenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdysenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdysenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Vastuuhenkilö: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. Kotisivu: https://sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu syyskuudella seuraavina päivinä klo 18: • 12.10. NoViolet Bulawayo: Me tarvitaan uudet nimet • 9.11. Ljudmila Ulitskaja: Vihreän teltan alla • 7.12. René Nyberg: Viimeinen juna Moskovaan. • Osoite entinen: Ritarikatu 3b A, 3.krs, 00170 Helsinki.

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi. Katso erillinen ilmoitus sivulla 17.

Maria-klubi

Kokoontuu Marian kirkon seurakuntasaliin kuukauden 1. keskiviikkona, seuraavan kerran 4.11. Klo 14.00 pyhä messu kirkossa ja sen jälkeen kahvit alakerrassa. Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Rakkauten lähetyssisarret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 040-9601211. • Adoration on Monday at 17:30.

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite Rastaspuiستontie 3 M 106, 02620 Espoo. • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas. Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16. • Puheenjohtaja Jan Krook, gsm 041-5067808, E-mail jan.krook@gmail.com. Sihteeri Miira Kuhlberg, gsm 044-3336767, E-mail miira.makela@welho.com.

Seniorit

Tiistaina 20.10 messu klo 14 Pyhän Henrikin katedraalissa ja sen jälkeen kahvit ja tapaaminen seurakuntasalissa. Tervetuloa!

Teresa ry

Teresa-illat pidetään Pyhän Marian kirkon (Mäntytie 2) seurakuntasalissa tiistaisin aina klo 18 alkavan iltamessun jälkeen, noin klo 18.30. • **Syksyn kokoontumisillat: 20.10.** työlta, jossa myyjäisten valmistelua • **3.11.** Syvemmälle pyhimysten elämään. Maiju Tuominen kertoo pyhiinvaellusmatkasta Puolassa toukokuussa 2015. Messussa muistetaan Teresa-vainajia. • **28.11.** huom. lauantai myyjäisten valmistelu srk-salissa klo 10-14 • **29.11.** sunnuntain messun jälkeen myyjäiset srk-salissa klo 14 saakka • **8.12.** joulujuhla. Odotukset ja reaktiot 22.-25.9. Philadelphiassa pidettävän perhekonferenssin aikaansaannoksiin. Kirkkohistorian dosentti ja Vartija-lehden päätoimittaja Mikko Ketola kertoo. • **Ota yhteyttä:** Pirjo Uronen, pj.050 3750318, pirjo.uronen@luukku.com, Marja Kuparinen, siht. 040 5819211, marja.t.kuparinen@gmail.com.

Pyhän Teresan juhluvuoden kunniaksi Suomen karmeliittamaallikot järjestivät ekumeenisen ja tieteidenvälisen seminaarin lauantaina 12. syyskuuta Pyhän Henrikin katedraali-seurakunnan salissa. Yhteistyökumppanina oli Studium Catholicum. Isä Gabriel Salmela OP toimi moderaattorina.

Seminaarin järjestäminen oli varsin aiheellista, sillä Ávilan Teresa on jo kahdenkymmen vuoden ajan ollut teologian opiskelijoiden suosiossa. Helsingin yliopistossa on hyväksytty yhdeksän Teresan mystiikkaa käsittelevää opinnäytetyötä. Ensimmäinen Teresa-aiheinen teologian väitöskirja valmistui 2009 (Katariina Ruokanen: "Pyhä Teresa ja keskiajan mystiikan teoriat"). Vuonna 2003 Juha Saitajoki väitteli Lapin yliopistossa tohtoriksi Gian Lorenzo Berninin "Pyhän Teresan hurmio" -teoksesta.

Aamupäivällä oli kolmen teologin puheenvuorot. Avajaisesityksen piti lennokkaasti isä Iain Matthew OCD (Oxford/Rooma) aiheesta "Saint Teresa – a Witness to Christ's Resurrection". Hänen jälkeensä romanialainen ortodoksinen pappi isä Marius-Ciprian Dinu esitteli pyhää Teresaa ortodoksisesta näkökulmasta ("A Philocalic Writer in 16th Century Spain – Saint Teresa of Jesus"), joka oli hänen väitöskirjansa aihe. TT Pauli Annala puhui aiheesta "Hengellinen avioliitto Sisäisen linnan viimeisessä kirjassa". Kes-

Kuva Martti Mustakallio

Pyhän Jeesuksen Teresan juhluvuoden (1515-2015) seminaari 12.9.2015

kustelu sai vauhtia lounaan jälkeen, jolloin Salamancassa edellisessä Teresasta väitellyt filosofi Robert Kralj (Slovenia) esitelmöi aiheesta "The Difference between the Soul and the Spirit. The Anthropological Basis for Understanding Mystical Experience in Saint Teresa". Seminaarin päätökseksi Juha Saitajoki esitteli taiteen tohtorin tutkintoa varten tehtyjä paljon ajatuksia ja tunteita herättäviä Teresa-aiheisia maalauksiaan.

Ekumeeninen seminaari kokosi yhteensä 65 osanottajaa, joista neljä virosta. Esitelmät julkaistaan vuoden 2016 puolella.

Heidi Tuorila-Kahanpää

Karmeliittamaallikot kutsuvat kaikkia kiinnostuneita osallistumaan

Pyhän Jeesuksen Teresan Täydellisyyden tie -opintopiiriin

Teoksen suomennos ilmestyy syksyllä 2015. Klo 17–18.30 Studium Catholicumin kirjasto, Ritarikatu 3 A.

Opintopiiriä johtaa Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS. Joka istunto päättyy teresiaaniseen rukoushetkeen.

OHJELMA 2015-2016

15.11.2015
Täydellisyyden tien kääntämisestä.
20.12.2015
Johdatus teokseen: "Mikä kristittyjä nykyään vaivaa?"

3.1.2016

"Voiko olla olemassa niin raakoja ihmisiä, että he eivät tuntisi rakkautta toisiaan kohtaan, vaikka jatkuvasti ovat toistensa kanssa tekemisissä?"

7.2.2016

"Voiko olla parempaa osoitusta ystävydestä, kuin että Herra tahtoo teille samaa mitä hän tahtoi itselleen?"

6.3.2016

"Sisäinen rukous on kuningastie taivaaseen."

3.4.2016

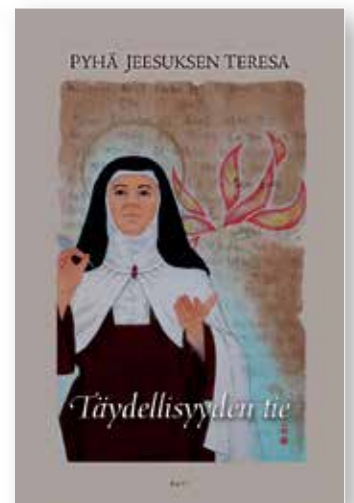
"Teidän ei pidä kuvitella voivanne päästä tähän asti omin voimin tai ponnistuksin, se näet olisi turhaa työtä."

22.5.2016

"Oletteko sitä mieltä, että se, joka toden teolla rakastaa Jumalaa, samalla rakastaa turhanpäiväisiä asioita?"

KIRJALLISUUS

Pyhän Jeesuksen Teresa, *Täydellisyyden tie*. KATT, Helsinki 2015. Kirjaa myydään opintopiirin aikana hintaan 23,- (norm. 28,-).

Biskop Anders Arborelius OCD håller föredrag om **"Teresa av Jesus – vänskapens mystiker"** i Sankta Maria kyrkans församlingssal fredagen, den 9 oktober kl. 19.

Tukholman katolinen piispa, karmeliitta Anders Arborelius OCD pitää ruotsiksi esitelmän aiheesta **"Jeesuksen Teresa – ystävyden mystikko"** Pyhän Marian kirkon seurakuntasalissa perjantaina 9. lokakuuta klo 19.00.